

STRATEGIA

ROZWOJU SPOŁECZNO- GOSPODARCZEGO GMINY DARŁOWO

Darłowo, październik 2004r.

S P I S T R E Ś C I

Wstęp	3
Metodologia.....	4
Uczestnicy.....	6
Raport o stanie Gminy Darłowo.....	8
Ocena sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Darłowo.....	30
Analiza porównawcza.....	31
Analiza SWOT	55
Misja	65
Diagnoza stanu Gminy Darłowo.....	68
Priorytety	71
Cele i kierunki działania.....	73
• Ekologia.....	74
• Gospodarka.....	75
• Infrastruktura.....	76
• Przestrzeń.....	77
• Społeczność.....	78
Wybrany wariant rozwoju.....	80
Komentarz do wybranego wariantu rozwoju.....	81
Ankiety pogładowe.....	83
Wdrażanie strategii	92
Monitorowanie strategii.....	93
Załączniki.....	94
Alternatywne warianty rozwoju.....	106

WSTĘP

Podstawą rozwoju gminy Darłowo jest strategia, która określa, misję, cele i kierunki działania na lata 2004 - 2014. Dokument ten poddany ocenie radnych, a następnie uchwalony przez Radę Gminy zawiera również opcje i warianty rozwoju.

Programy operacyjne mają charakter otwarty i będą uszczegóławiane przez Radę Gminy w zależności od corocznie uchwalanego budżetu, zawartych umów z powiatem, sejmikiem wojewódzkim, wojewodą oraz od wielkości środków pomocowych i po uzupełnieniu o daty wykonania poszczególnych zadań stają się Wieloletnim Planem Inwestycyjnym.

W dalszej części opracowania przedstawiono wyniki będące kompilacją debat strategicznych i autorskiego uporządkowania wyników prac uczestników sesji, przy czym sformułowania misji, celów i kierunków działania pozostawiono w formie zbliżonej do proponowanej przez uczestników debat. Zmiana treści poszczególnych celów i kierunków działania miała jedynie na celu dostosowanie istniejących sformułowań do zasad tworzenia poszczególnych elementów strategii.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest „Raport o Stanie Gminy” zawierający podstawowe informacje o gminie Darłowo uwzględniając stan jednostek podległych bezpośrednio Wójtowi.

Raport został opracowany wg wcześniej przygotowanego schematu przy udziale pracowników Urzędu Gminy Darłowo.

Zamieszczona “Analiza Porównawcza” opracowana na podstawie informacji uzyskanych od przedstawicieli Urzędu Gminy, z Centrum Badań Strategicznych w Warszawie oraz Biuletynu Statystycznego Województwa Zachodniopomorskiego stała się podstawą Diagnozy Stanu.

W tworzeniu strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Darłowo zostało włączonych kilkadziesiąt osób, będących reprezentantami środowisk społecznych, biznesowych, samorządowych, Rady Gminy.

Dokument został poprzedzony listą uczestników, którzy brali udział w debatach strategicznych.

METODOLOGIA

Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Darłowo opracowano przyjmując za podstawę wyniki debat strategicznych organizowanych Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego.

Przeprowadzono dwie debaty z udziałem liderów lokalnych, reprezentujących: Radnych Gminy, środowiska biznesowe oraz organizacje pozarządowe.

Pierwsza sesja strategiczna odbyła się w dniu 20 września 2004 roku, a jej celem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Uczestnicy debaty pracowali w pięciu grupach, każda podporządkowana jednemu z obszarów: *przestrzeń, infrastruktura, gospodarka, społeczność i ekologia*.

Na podstawie wcześniej wypracowanej *analizy SWOT*:

Silne strony (wewnętrzne) gminy, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:

Co należy zrobić, albo, jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony gminy i zniwelować zagrożenia?

Na podstawie tak postawionego pytania grupy przygotowały po osiem celów opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans, z tym, że liczbę celów ograniczono do sześciu w każdej grupie.

Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Przyjęto, że w każdym obszarze winny zostać wyróżnione trzy **cele niezbędne**, bez których dany obszar nie może się rozwijać, trzy **cele pierwszorzędne**, które przyspieszają rozwój danego obszaru oraz trzy **cele drugorzędne** - ważne dla rozwoju danego obszaru, ale z bliżej nieokreślonym w dekadzie czasem i tempem ich realizacji.

W ten sposób wynikiem konsultacji po pierwszej debacie strategicznej było wypracowanie kilkudziesięciu celów w pięciu obszarach społeczno - gospodarczych.

Druga sesja strategiczna z podobną reprezentacją liderów lokalnych, określiła priorytety dla rozwoju społeczno - gospodarczego gminy oraz alternatywne warianty rozwoju.

W tym celu uczestnicy debaty pracujący w pięciu tematycznych grupach dokonali w każdej z nich wyboru czternastu najważniejszych celów dla gminy z grupy kilkudziesięciu wypracowanych na poprzedniej debacie strategicznej.

Wybrane cele w każdej grupie zhierarchizowano w sposób określony w rozdziale warianty rozwoju.

Druga debata dotyczyła również procesu identyfikacji programów operacyjnych, których tytuły brały swój początek z wcześniej określonych kierunków działania.

Uczestnicy debaty korzystając z wcześniej przygotowanych kart programowych dokonywali w grupach wartościowania programów, projektów i przyporządkowanych im zadań oraz dokonywali wpisów do kart, tych projektów, które zdaniem grup winny zostać zrealizowane w okresie wypełniania misji, celów i kierunków określonych strategią.

UCZESTNICY

1. Bukowski Antoni – Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska w Starostwie Powiatowym w Sławnie
2. Czach Kazimiera – Inspektor ds. Zamówień Publicznych i Środków Pomocowych w Urzędzie Gminy w Darłowie
3. Fraszko Jan – Radny Rady Gminy Darłowo
4. Gał Małgorzata – Dyrektor Zespołu Szkół nr 1 w Dobiesławiu
5. Gajzler Małgorzata – Inspektor Mienia Komunalnego w Urzędzie Gminy w Darłowie
6. Glaza Marcei - Dyrektor Gminnego Zakładu Użyteczności Publicznej w Darłowie
7. Gondek Tomasz – Referent ds. Ochrony Środowiska w Urzędzie Gminy Darłowo
8. Grabińska Wiesława – Dyrektor Zespołu Szkół w Dąbkach
9. Hańczaryk Wanda – Prezes Stowarzyszenia Agroturystycznego „ZAGRODA”; Sołtys Sołectwa Cisowo
10. Jacewicz Krystyna – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Jeżyczkach
11. Kaleta Henryk – Inspektor ds. Inwestycji i Remontów w Urzędzie Gminy w Darłowie
12. Kisielewska Krystyna – Skarbnik Gminy Darłowo
13. Koluch Arkadiusz – pracownik Straży Gminnej w Darłowie
14. Koralewska – Winiarek Elżbieta – Kierownik Biura Rady Gminy Darłowo
15. Kozielec Alicja – Wicedyrektor Zespołu Szkół w Kopnicy
16. Krakowiak Zofia – Sołtys Sołectwa Kopań
17. Lisek Jan – Administrator Przychodni i Inspektor Nadzoru Inwestorskiego w Urzędzie Gminy w Darłowie
18. Małecki Jan – Radny Rady Gminy Darłowo
19. Murii Robert – Inspektor ds. Promocji, Turystyki i Kontaktów z Zagranicą w Urzędzie Gminy w Darłowie
20. Nakielska Karolina – Inspektor ds. Zagospodarowania Przestrzennego w Urzędzie Gminy w Darłowie
21. Prus Tadeusz – Pracownik ds. Inwestycji w przedsiębiorstwie SOLMAR Sp. z o.o. w Darłowie
22. Trusiuk Hilary – Radny Rady Gminy Darłowo
23. Skoczylas Iwona – Radna Rady Gminy Darłowo

24. Sobieraj Janusz – Inspektor dróg, komunikacji, spraw energetycznych Gminy w Urzędzie Gminy Darłowo
25. Solecka Jadwiga – Sołtys Sołectwa Wiekowice
26. Szymacha Józef – Radny Rady Gminy Darłowo
27. Szymczak Ewa – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie
28. Szykowska Anna – Sekretarz Gminy Darłowo
29. Szykowski Antoni – Radny Rady Gminy Darłowo
30. Werner Mariola – Dyrektor Zespołu Szkół w Starym Jarosławiu
31. Wołowska Barbara – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Słwinie
32. Żyłuk Artur – Zastępca Komendanta Komisariatu Policji w Darłowie

RAPORT O STANIE

- BILANS OTWARCIA -

GMINA DARŁOWO

Gmina Darłowo jest gminą nadmorską (w przeważającej części turystyczną) położoną w północno - wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Znajduje się w obrębie powiatu sławieńskiego i zajmuje część terenu zwanego Równiną Sławieńską przeciętą dolinami dwóch rzek: rzeki Wieprzy oraz rzeki Grabowej. Od zachodu i częściowo od południa gmina Darłowo graniczy z gminą Sianów, od południa z gminą Malechowo, od wschodu z gminą Postomino i od południowego wschodu z gminą Sławno.

Na obszarze gminy występuje niewielka ilość lasów. Tereny nadmorskie, plaże oddzielone są od pozostałych terenów gminy wąskimi pasmami lasu głównie sosnowego. Większe skupisko lasów znajduje się w południowej części gminy, rozciągający się na południowy wschód od Kolonii Jeżyczki, Nowego Krakowa w kierunku Słowina. W obrębie tego zespołu leśnego z przewagą buków i dębów znajduje się projektowany rezerwat "Słowińskie Błota".

Przeważają jednak na terenie gminy tereny otwarte, równinne z dalekimi perspektywami widokowymi na wkomponowane w krajobraz wsie.

Swoisty mikroklimat gminy, 20-kilometrowy odcinek szerokich, piaszczystych plaż, czyste środowisko naturalne oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe powodują, że należy ona do najatrakcyjniejszych turystycznych regionów nadbałtyckich. Licząca 17000 miejsc baza noclegowa wraz z obiektami towarzyszącymi zapewnia wspaniałe warunki wypoczynku.

Najbardziej znaną miejscowością w gminie są Dąbki, leżące u nasady mierzei oddzielającej jezioro Bukowo. Dąbki są miejscowością typowo turystyczną z licznymi ośrodkami wczasowymi i kolonijnymi, pensjonatami, polami biwakowymi, obozowiskami i kwaterami prywatnymi oraz bardzo dobrze rozwiniętą siecią placówek gastronomicznych i handlowych.

Gmina Darłowo urzeka rozległymi panoramami oraz ciekawymi widokami. Przez obszar gminy przebiegają piesze szlaki turystyczne: czerwony szlak nadmorski, szlak rezerwatów oraz Europejski Szlak Cystersów, gdzie główną atrakcją jest gotycki kościół cysterski w Bukowie Morskim. Oprócz niego w gminie znajduje się jeszcze 9 kościołów, wśród których najciekawsze są kościoły w Barzowicach, Cisowie i Krupach

W skład gminy wchodzi następujące sołectwa:

Barzowice, Bobolin, Boryszewo, Bukowo Morskie, Cisowo, Dąbki, Dobiesław, Domasławice, Drozdowo, Gleźnowo, Jeżyce, Jeżyczki, Kopań, Kopnica, Kowalewice, Krupy, Nowy Jarosław, Pęciszewko, Porzeczce, Palczewice, Rusko, Sińczycza, Słowino, Stary Jarosław, Sulmice, Wicie, Wiekowice, Wiekowo, Zakrzewo, Zielnowo, Żukowo Morskie.

1.0. Syntetyczna charakterystyka gminy.

1.1. Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem.

Gmina obejmuje obszar **269,84 km²**, w tym:

WYSZCZEGÓLNIENIE	NAZWA GRUNTU
61,88km²	- użytki rolne ogółem
154,86km²	- lasy i grunty leśne
53,10 km²	- pozostałe grunty i nieużytki

2.0. Gmina w statystyce.

Przekrój statystyczny gminy wg danych Urzędu Gminy przedstawia poniższa tabela (wg stanu na koniec 2003r.):

Powierzchnia gminy ogółem	269,84km²
Stan ludności ogółem	7 797
w tym mężczyźni	3 924
Małżeństwa cywilne	42
Urodzenia żywe	89
Zgony ogółem	79
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	2 225
Ludność w wieku produkcyjnym	4 631
Ludność w wieku poprodukcyjnym	941
Drogi lokalne gminne	574km
Liczba gospodarstw domowych, w tym:	2 254
gospodarstwa rolne do 1 ha	460
Dochód budżetu gminy ogółem 2002 rok (w zł.)	12785731,00
Dochód budżetu gminy ogółem 2003 rok (w zł.)	14451327,00
Dochód na 1 mieszkańca w 2002 roku (w zł.)	1639,83
Dochód na 1 mieszkańca w 2003 roku (w zł.)	1853,45

3.0. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo.

Na terenie gminy prowadziło działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej **430** podmiotów gospodarczych (stan na koniec 2003 roku).

STRUKTURA PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003
Placówki handlowe i gastronomiczne	212
Produkcja wyrobów przemysłowych	18
Produkcja wyrobów spożywczych	3
Sadownictwo	-
Usługi transportowe	24
Zakłady produkcyjno - usługowe	-
Inne (budownictwo, hotelarstwo, turystyka, rybactwo)	173
OGÓLEM:	430

4.0. Infrastruktura techniczna.

4.1. Transport i komunikacja.

Szkielet układu drogowego gminy stanowią drogi:

Lp.	rodzaj drogi	długość ogółem w km	w tym utwardzone w km
1	drogi krajowe	brak	brak
2	drogi wojewódzkie	32,00	32,00
3	drogi powiatowe	99,00	85,00
4	drogi gminne (leżące na terenie gminy, nie posiadające kategorii dróg)	574,00*	81,00

* - Są to drogi gruntowe, dojazdowe do pól, łączące miejscowości gminy. Ze względu na niespełnienie parametrów wymaganych dla dróg gminnych drogi nie zostały przyjęte uchwałą Rady Gminy jako drogi gminne.

Komunikacja PKS – główne kierunki:

Darłowo - Koszalin

Darłowo - Sławno

Komunikacja PKP - główne kierunki:

Sławno – nie funkcjonuje

4.2. Telekomunikacja.

Głównym operatorem jest Telekomunikacja Polska S.A.
Stan sieci dobry.
Stacje bazowe telefonii komórkowej.

4.3. Zaopatrzenie w ciepło.

Gmina nie posiada kotłowni centralnych.
Mieszkańcy gminy korzystają z kotłowni indywidualnych.

4.4. Zaopatrzenie gminy w gaz.

Gmina Darłowo nie jest zgazyfikowana.
Istnieje możliwość podłączenia gminy do sieci gazu ziemnego (główny rurociąg dla miasta Darłowa przebiega przez teren gminy).

4.5. Zaopatrzenie w wodę.

Długość sieci wodociągowej:	114,4 km
Stan sieci:	dobry
Liczba stacji uzdatniania wody:	12
Liczba przyłączy prowadzących do budynków:	1359
Ilość ujęć wody:	12

Na terenie gminy istnieją wodociągi grupowe zlokalizowane w miejscowościach:
Dobiesław, Dąbki, Stary Jarosław, Kowalewice, Zakrzewo, Cisowo.
W najbliższych latach nie przewiduje się budowy ani modernizacji sieci wodociągowej.

4.6. Kanalizacja.

Długość sieci kanalizacyjnej: **15,7km**

Miejscowość	Procent skanalizowania miejscowości	Podłączenie do oczyszczalni w miejscowości
Dąbki	100	Dąbki
Bobolin	95	Dąbki
Bukowo Morskie	100	Dąbki
Wicie	100	Wicie
Wiekowo	48	Wiekowo
Cisowo	50	Cisowo

Oczyszczalnie ścieków:

Na terenie gminy znajdują się cztery oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w miejscowościach: Dąbki, Wicie, Wiekowo oraz Cisowo.

W administracji gminy znajdują się oczyszczalnie Wicie, Wiekowo oraz Cisowo.

Natomiast oczyszczalnią w miejscowości Dąbki zarządza prywatna spółka wodno – ściekowa „Dąbki”.

OCZYSZCZALNIE GMINNE

Lp.	Miejscowość	Maksymalna wydajność [w m ³ /d]
1	Wicie	106,0
2	Wiekowo	27,9
3	Cisowo	10,8

Typ oczyszczalni: **mechaniczno – biologiczna**

Oczyszczalnie są w pełni eksploatowane.

4.7. Gospodarka odpadami.

Na terenie gminy obserwuje się zróżnicowany system wywozu odpadów – jednostki gminne, jednostki prywatne gminne i pozagminne oraz nieusystematyzowany sposób składowania odpadów – wysypiska gminne profesjonalne i nieprofesjonalne – spełniające i nie spełniające wymogów ochrony środowiska, z zezwoleniem na użytkowanie lub nie posiadające takiego.

FIRMY WYWOZOWE:

1. Zakład Użyteczności Publicznej Darłowo
2. M.P.G.K. Spółka z o.o. Darłowo
3. Wywozy indywidualne

W gminie znajduje się jedno składowisko zlokalizowane w miejscowości Porzeczce. W roku 2004 przewiduje się zamknięcie i rekultywację starego składowiska (kierunek leśny) oraz budowę nowego składowiska.

Horyzont czasowy eksploatacji: do 2020 roku

Pojemność składowiska: 200 000m³

System wywozu opiera się na firmach komunalnych lokalnych lub obcych oraz powszechnie stosowany jest system dowozu indywidualnego. Firma komunalna - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej wysypiskami Darłowie administruje składowiskiem w Porzeczce.

Na terenie gminy realizowany jest rozpoczęty system selektywnego zbioru odpadów tworzyw sztucznych oraz stłuczki szklanej.

Problemem nadrzędnym jawi się konieczność budowy składowiska odpadów dla rejonu darłowskiego z elementami stopniowego rozwoju unieszkodliwiania odpadów, w tym kompostowni odpadów organicznych (powiatowej) przy składowisku w Gwiazdowie, oraz budowa bądź rozbudowa systemu selektywnego zbioru surowców odpadowych u źródła.

Potencjalne ilości wytwarzanych odpadów na terenie gminy z uwzględnieniem ruchu turystycznego i wczasowego przedstawia poniższa tabela na następnej stronie.

Roczne nagromadzenie odpadów komunalnych

miasto/gmina	2003		2007		2015	
	m ³ /a	Mg/a	m ³ /a	Mg/a	m ³ /a	Mg/a
Darłowo g.	3400	1510	4860	1782	6075	2125
Darłowo g. sezon	5440	850	6650	945	6650	1120
ogółem	8840	2360	11510	2727	12725	3245

5.0. Ochrona środowiska przyrodniczego, w tym obszary chronione.

Do obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody, występujących na terenie gminy Darłowo należą:

- **Rezerwat przyrody „Słowińskie Błota” (planowany),**
- **Rezerwat przyrody „Łazowskie Bagna” (planowany),**
- **obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”,**
- **pomniki przyrody.**

Rezerwat "Słowińskie Błota" (planowany) - położony jest na północ od wsi Słowino i obejmuje obszar około 145 ha. Jest to najlepiej zachowane w Polsce torfowisko wysokie typu bałtyckiego.

Na terenie tym występuje 37 gatunków roślin naczyniowych, 41 gatunków mszaków oraz 45 gatunków porostów.

Rezerwat „Łazowskie Bagna” (planowany) - obszar obejmuje rozległy kompleks lasów bagiennych, położonych w obrębie niecki jeziora Jamno i Bukowo. Jest to mozaika zbiorowisk leśnych, w tym: łągów (łągi olszowe, łągi jesionowo olszowe, rzadkie łągi dębowo-jesionowe), olsów bagiennych, fragmenty borów i brzeziny bagiennych, buczyn i grądów na górkach mineralnych, jak i obszar rozległych szuwarów wodnych, turzycowisk, oczek eutroficznych, torfowisk i podmokłych łąk. Flora roślin naczyniowych odznacza się dużym bogactwem, w tym udziałem wielu gatunków chronionych i zagrożonych, takich jak: bluszcz pospolity (masowo), wiciokrzew pomorski (masowo), kruszyna (masowo), kalina koralowa (licznie), porzeczka czarna, przylaszczka pospolita, krwawnik kichawiec, kruszczyk szerokolistny, narecznica grzebieniasta, turzyca nitkowata, rosiczka okrągłolistna, bażyna czarna, podkolan biały, bobrek trójlistkowy, bagno zwyczajne, borówka bagienna. Na szczególną uwagę i ochronę zasługują zarośla woskownicy europejskiej. Kompleks podmokłych łąk i rozlewisk na południu jest siedliskiem wielu gatunków ptaków wodnych i błotnych: żurawia, łabędzia niemego, kaczek: krzyżówki, cyranki, cyraneczki, płaskonosy, drapieżnych: błotniaka stawowego i pustułki, chruścieli: łyski, kokoszki wodnej, wodnika, derkacza, siewek: czajki, krwawodzioba, bekasa, ptaków wróblowych związanych z wodą: remiz, dziwonia, potrzos oraz łąkowych: przepiórka, gąsior, makolągwa, gadów: padalca, zaskrońca, zwinki, płazów: traszki grzebieniastej, żaby moczarowej, trawnej, ropuchy szarej. Przedmiotem ochrony jest naturalnie wykształcony kompleks lasów bagiennych oraz różnorodne łąki i szuwały pomiędzy jeziorem Jamno i Bukowo. Celem ochrony jest zachowanie unikatowej na Pomorzu roślinności lasów bagiennych oraz cennej flory i fauny, w szczególności ornitofauny.

Obszar Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski" obejmuje wąski pas nadmorskich borów i lasów mieszanych oraz jezior przymorskich. Charakteryzuje się różnorodnością ekosystemów nadmorskich, bogactwem gniazdowania ptactwa wodnego, licznymi gatunkami rzadkich zespołów roślin oraz ostojami awifauny (m.in.: bąki, bociany białe, kanie rdzawe, błotniaki, derkacze, żurawie, rybitwy, łabędzie, kaczki).

POMNIKI PRZYRODY

- Dąb szypułkowy i buk zwyczajny zrośnięte konarami o obwodzie 450 i 220 cm rosnące około 1km na wschód od wsi Nowy Kraków.
- Cis pospolity o obwodzie 60 cm i wysokości 8 m rosnący na skraju lasu około 0,5 km na północny wschód od wsi Nowy Kraków.
- 2 buki zwyczajne o obwodzie 440 i 460 cm oraz 2 dęby szypułkowe o obwodzie 330 i 450 cm rosnące w obrębie leśnictwa Nowy Kraków.
- 2 dęby szypułkowe o obwodzie 460 i 550 cm rosnące przy drodze w Kolonii Jeżyce.
- Dąb szypułkowy o obwodzie 430 cm rosnący we wsi Kopań.
- Grupa drzew (2 lipy drobnoliściaste o obwodzie 388 i 340 cm, dąb szypułkowy o obwodzie 290 cm, 2 świerki pospolite o obwodzie 190 i 240 cm) rosnące na starym cmentarzu ewangelickim w Domasławicach.
- Grupa drzew (8 lip drobnoliściastych o obwodzie 250-312 cm) rosnąca na starym cmentarzu ewangelickim w Krupach.
- Jesion wyniosły o obwodzie 278 cm rosnący na cmentarzu w Jeżycach.
- Lipa drobnolistna o obwodzie 285 cm rosnąca przy kościele w Słowinie.
- Aleja lipowa (14 lip drobnoliściastych o obwodzie 175-250 cm, 2 lipy o obwodzie 320 i 430) rosnąca na cmentarzu w Słowinie.
- Grupa drzew (6 lip drobnoliściastych o obwodzie 250-440 cm, kasztanowiec zwyczajny o obwodzie 302 cm, klon, jawor o obwodzie 243 cm) rosnąca przy kościele w Starym Jarosławiu.
- Grupa drzew (2 jesiony wyniosłe o obwodzie 325 i 330 cm, 2 lipy drobnoliściaste o obwodzie 340 i 545 cm) rosnąca przy kościele w Barzowicach.
- Grupa drzew (4 jesiony wyniosłe o obwodzie 230-250 cm, 2 jesiony wyniosłe odmiana zwisająca o obwodzie 230-250 cm, 3 dęby szypułkowe o obwodzie 230-250 cm, klon zwyczajny o obwodzie 320 cm, kasztanowiec zwyczajny o obwodzie 245 cm, lipa drobnolistna o obwodzie 230 cm) rosnąca przy kościele w Cisowie.

GŁAZY

- Różowy granit - obwód 6 m, wysokość nad wodą 1,2 m leży w zachodniej części jeziora Kopań.
- Różowy granit - obwód 8 m, wysokość nad wodą 1,4 m leży w korycie rzeki Wieprzy koło wsi Kowalewice.

5.1. Obszary zasobowe.

WODY MORSKIE

Północną granicę gminy stanowią wody morskie Morza Bałtyckiego. Nie wchodzi one jednak w granice administracyjne gminy.

WODY ŁADOWE

Wody gminy Darłowo są ściśle związane ze zlewnią Wieprzy i jej lewobrzeżnego dopływu – Grabowej, do których to rzek dopływają inne, mniejsze ciek. Drugą zlewnią, znacznie mniejszą, jest zlewnia rzeczki Główniczki. Wododział pomiędzy tymi dwoma zlewniami wyznaczają wzniesienia wysoczyzny morenowej przebiegającej na odcinku Darłowo miasto – Cisowo – Zakrzewo – Barzowice, osiągające wysokość 50 – 70 m budowane przez gliny zwałowe.

SIEĆ WODNA JEZIOR PRZYMORSKICH

W gminie występuje dwa jeziora przymorskie: Bukowo i Kopań.

Jezioro Bukowo - zajmuje powierzchnię 1 747,4 ha. Jego długość wynosi 8,8 km, szerokość 3,4 km, przy ponad 23 kilometrowej linii brzegowej. Średnia głębokość wynosi 1,8 m, maksymalna 2,8 m. Jest to jezioro kryptodepresyjne i w przypadku przerwania przez morze mierzei do jeziora może wlewać się słona woda. Jego wody są często mieszane. Pojemność wodna zbiornika wynosi niewiele ponad 32 mln m³.

Jezioro Kopań zwane też czasami Witowskim - zajmuje powierzchnię 789,7 ha. Jego długość wynosi 5 km, a szerokość 2,2 km. Średnia głębokość wynosi 1,9 m, zaś maksymalna 3,9 m. Jest to jezioro kryptodepresyjne i w przypadku przerwania przez morze mierzei, co dawniej zdarzało się podczas silnych sztormów, do jeziora wlewa się słona woda. Bardzo płytki zbiornik mocno nagrzewa się w ciągu lata, co sprzyja rozwojowi glonów i roślinności przybrzeżnej.

RZEKI

- **Wieprza** - wypływa z Jeziora Białego na Pojezierzu Bytowskim. Długość 112 km, powierzchnia dorzecza 2170 km². Szczególnie cenna dla wędkarzy z uwagi na bogactwo występowania ryb łososiowatych.
- **Grabowa** - wypływa z jeziora Łąkie na Pojezierzu Bytowskim. Największy dopływ Wieprzy. Długość 71 km, powierzchnia dorzecza 534 km². Rzeka o charakterze górskim, bogata w ryby łososiowate.
- **Główniczka** zwana też Głównym Rowem – zasila wody jeziora Wicko. Elementy jej zlewni występują w północnej części gminy. Przepływa ona przez gminę środkiem szerokiego kompleksu łąk. Zlewnia tej rzeczki posiada połączenie ze zlewnią jeziora Kopań. W zlewni tego jeziora znajduje się także Świdnik, którego jedna z gałęzi wypływa spod Barzowic.
- **Martwa Woda** posiada bardzo niewielką zlewnię tworzoną z kanałów melioracyjnych istniejących pod Bobolinem. Sieć ta jest ściśle powiązana ze zlewnią Grabowej i jeziorem Bukowo. Martwa Woda ma swoje ujście na zachód od tej miejscowości. Jest ono w większości roku zasypane piaskiem.

6.0. *Obiekty zabytkowe.*

OBIEKTY ZABYTKOWE GMINY DARŁOWO WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Barzowice:

- Kościół filialny, wraz z wystrojem wnętrza i otoczeniem;

Bukowo Morskie:

- Kościół parafialny, wraz z wystrojem wnętrza i otoczeniem
- Dawny park dworski położony w centrum wsi, zajmujący teren o powierzchni 3 ha

Cisowo:

- Kościół filialny, wraz z wystrojem wnętrza i otoczeniem;

Domasławice

- Poewangelicki kościół wraz z wystrojem wnętrza oraz otoczeniem;

Jeżyce:

- Kościół parafialny, neogotycki wniesiony w 1876 r. murowany z cegły

Kowalewice:

- Kościół filialny, murowany neoromański z 1879 roku wraz z otoczeniem

Kowalewiczki:

- Wiatrak – konstrukcja szkieletowa datowana na przed 1865r.

Krupy:

- Kościół parafialny, wraz z wystrojem wnętrza i otoczeniem, murowany, gotycki
- Zagroda nr 26 (zespół budynków: chałupa i budynek bramy)

Nowy Jarosław:

- Budynek stacji PKP datowany na 1914 – 1916 r.

Nowy Kraków:

- Zagroda nr 2, dwubydunkowa z leśniczówką ustawioną szczytem do drogi i budynkiem gospodarczym w głębi;
- Zagroda nr 3, Dawny budynek pracowników urzędu leśnego
- Zagroda nr 4, dwubydunkowa;

Palczewice:

- Dawny park dworski, naturalistyczny z końca XIX wieku o powierzchni 2 ha;

Rusko:

- Cmentarz żydowski z zachowanymi częściowo macewami;

Słowino:

- Kościół parafialny, murowany, neoromański z XIX w., wraz z otaczającym go dawnym cmentarzem ewangelickim, pozostałościami nagrobków i pomnika ku czci poległych w I wojnie światowej;

Stary Jarosław:

- Kościół parafialny, murowany, gotycki, wzniesiony na początku XV wieku;

Zielnowo:

- Zespół budynków dawnej fabryki płatków ziemniaczanych;

7.0. Turystyka i baza turystyczna.

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO – AGROTURYSTYKA:

Barzowice, Bobolin, Borzyszkowo, Bukowo Morskie, Cisowo, Dąbki, Dobiesław, Drozdowo, Gleźnowo, Jeżyce, Jeżyczki, Kopań, Kopnica, Krupy, Słowino, Sulimice, Stary Jarosław, Wicie, Wiekowice, Wiekowo, Zakrzewo.

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO - KWATERY PRYWATNE:

Bobolin – „U Piotrusia”, kwatery,
Bukowo Morskie - pokoje,
Dąbki – pensjonaty, kwatery, ośrodki,
Domasławie – kwatery prywatne,
Drozdowo – kwatery prywatne,
Jeżyce – kwatery prywatne,
Porzecze – kwatery prywatne,
Słowino – kwatery prywatne,
Sińczycza – kwatery prywatne,
Zakrzewo – kwatery prywatne,
Wicie – kwatery prywatne,
Wiekowice – kwatery prywatne.

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO – POLA BIWAKOWE:

Bobolin, Dąbki, Gleźnowko, Jeżyce, Kopań, Wicie.

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO – KEMPINGI:

Bobolin, Dąbki, Dąbkowice, Wicie.

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO - OŚRODKI WZASOWE:

Miejscowość	Opis
Dąbki	Dom wypoczynkowy Maria
Dąbki	Ośrodek - Argentyt
Dąbki	Ośrodek - Baltic Turist
Dąbki	Ośrodek - Carbo
Dąbki	Ośrodek - Cegielski
Dąbki	Ośrodek - Celma
Dąbki	Ośrodek - Duet
Dąbki	Ośrodek - Dukat
Dąbki	Ośrodek - Feliks
Dąbki	Ośrodek - GeoVita
Dąbki	Ośrodek - Hutmen
Dąbki	Ośrodek - Horyzont
Dąbki	Ośrodek - Jagódka
Dąbki	Ośrodek - Nowa Apena
Dąbki	Pensjonaty, kwatery, ośrodki
Dąbki	Ośrodek - Polonez

Miejscowość	Opis
Dąbki	Ośrodek - Północ
Dąbki	Ośrodek - Relaks
Dąbki	Ośrodek - Słońce
Gmina Darłowo	Pensjonaty, kwatery, ośrodki
Wicie	Ośrodek - Arnika
Wicie	Ośrodek - Bałtyk
Wicie	Ośrodek - Na wydmach
Wicie	Ośrodek - Neptun
Wicie	Ośrodek - Zagroda

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO – PENSJONATY

Miejscowość	Opis
Bobolin	Ranczo Mustafa
Bobolin	Pensjonat Bursztyn
Dąbki	Pensjonaty, kwatery, ośrodki
Dąbki	Pensjonat Amber
Dąbki	Pensjonat Bajka
Dąbki	Pensjonat Janusia
Dąbki	Pensjonat Laguna
Dąbki	Pensjonat Pelikan
Gmina Darłowo	Pensjonaty, kwatery, ośrodki
Kopnica	Dom gościnny
Porzeczce	Pensjonat Uroczysko
Rusko	Pensjonat Zacisze
Wicie	Pensjonat Nadmorski

8.0. Oświata i wychowanie.

8.1. Aktualny stan przedszkoli i placówek przedszkolnych: kl. „O” realizowanych w Szkołach Podstawowych.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
			(w etatach)	
1.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Dobiesławiu	21	1,00	0,92
2.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Dąbkach	20	1,00	0,50
3.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Kopnicy	21	1,00	1,00
4.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Starym Jarosławiu	22	1,00	1,00
5.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Jeżyczkach	15	1,00	0,00
6.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Słownie	13	1,00	0,00
RAZEM:		112	6,00	2,92

8.2. Aktualny wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych.

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
			(w etatach)	
1.	Szkoła Podstawowa w Dobiesławiu	100	9,11	3,00
2.	Szkoła Podstawowa w Dąbkach	123	12,00	4,50
3.	Szkoła Podstawowa w Kopnicy	166	14,39	3,39
4.	Szkoła Podstawowa w Starym Jarosławiu	160	11,67	5,00
5.	Szkoła Podstawowa w Jeżyczkach	81	9,14	7,33
6.	Szkoła Podstawowa w Słownie	98	9,72	6,00
7.	Gimnazjum Nr 1 w Dobiesławiu	98	9,05	7,16
8.	Gimnazjum Nr 2 w Starym Jarosławiu	91	10,23	4,00
9.	Gimnazjum Nr 3 w Dąbkach	117	9,89	5,00
RAZEM:		1034	95,20	45,38

Z dniem 01 września 2003 r. utworzone zostały cztery zespoły szkół:

1. Zespół Szkół Nr 1 w Dobiesławiu
2. Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu
3. Zespół Szkół Nr 3 w Dąbkach
4. Zespół Szkół w Kopnicy

w skład których wchodziły szkoły podstawowe i gimnazja tj. w Dobiesławiu, Starym Jarosławiu, Dąbkach i Kopnicy.

Na terenie gminy Darłowo nie funkcjonują szkoły ponadgimnazjalne, dla których organem prowadzącym jest powiat sławieński.

9.0. Kultura w gminie.

Na terenie gminy znajduje się 11 świetlic socjoterapeutycznych:

- 1. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Nowym Jarosławiu**
- 2. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Jeżyczkach**
- 3. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Słwinie**
- 4. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Drozdowie**
- 5. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Jeżycach**
- 6. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Cisowie**
- 7. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Wiekowicach**
- 8. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Kowalewicach**
- 9. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Bukowie Morskim**
- 10. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Krupach**
- 11. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Damasławicach**

Celem świetlic socjoterapeutycznych jest pomaganie dzieciom potrzebującym pomocy np. wsparcia moralnego z rodzin rozbitych, patologicznych np. rozmowy na temat uzależnień, przemocy w rodzinie np. (rysowanie plakatów).

Świetlice mają za zadanie pomagać dzieciom w różnych kierunkach tzn. wiara w poczucie własnej wartości, odwagi, otwarcia, rozwijania talentu. Integrowanie dzieci uczęszczających na świetlice poprzez zajęcia rekreacyjno-sportowe, konkursy, wycieczki, pomoc w nauce (odrabianie zadań domowych).

Zapewnienie spędzenia wolnego czasu dla dzieci i młodzieży szczególnie w okresie ferii zimowych i letnich. W każdej świetlicy jest możliwość korzystania z komputerów, gdzie część świetlic posiada internet.

10.0. Ochrona zdrowia.

Na terenie gminy Darłowo funkcjonuje jeden Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej zlokalizowany w miejscowości Dobiesław (budynek gminy wydierzawiony do 2014 roku lekarzowi z Sianowa). Zakład świadczy usług w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Mieszkańcy gminy korzystają również z usług lekarzy pierwszego kontaktu w Darłowie, gdzie znajduje się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

W zakresie opieki ambulatoryjnej mieszkańcy gminy korzystają z usług Szpitala Powiatowego w Sławnie.

11.0. Opieka społeczna.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie ul. Dąbrowskiego 4. GOPS jest jednostką organizacyjną samorządu gminnego realizującą zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej zgodnie z nową ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.

Zadania zlecone gminie realizowane przez GOPS Darłowo:

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.
2. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.
3. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
4. Realizowanie zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin.

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym realizowane przez GOPS Darłowo:

1. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.
2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.
3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.
4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.
5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.
6. Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego.
7. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych.
8. Dożywianie dzieci i młodzieży.
9. Praca socjalna.

REJONY PRACY SOCJALNEJ:

I REJON

Cisowo, Kopań, Zakrzewo, Zielnowo, Kopnica, Drozdowo, Barzowice, Wicie, Sulmice, Kowalewice, Kowalewiczki, Borzyszkowo, Dąbki, Bobolin, Żukowo Morskie.

II REJON

Sińczycza, Krupy, St. Jarosław, N. Jarosław, Słowino, Słowinko, Domasławie, Rusko, Zagórze, Bukowo Morskie, Leśnica.

III REJON

Porzeczce, Pęciszewko, Jeżyce I, Jeżyce II, Jęczyczi, Boryszewo, Dobiesław, Wiekowo, Wiekowice, Głęźnowo, Głęźnowko.

W formie pracy socjalnej udzielana, jest pomoc:

1. pomoc w ustaleniu lub zmianie stopnia niepełnosprawności,
2. pomoc w uzyskaniu uprawnień emerytalno-rentowych z ZUS, KRUS,
3. pomoc w ustaleniu alimentów oraz innych świadczeń finansowych,
4. pomoc w załatwieniu względnie pośrednictwie w załatwieniu spraw urzędowych,
5. reprezentowanie interesów naszych podopiecznych w innych instytucjach, załatwianie spraw lokatorskich,
6. współpraca z kuratorami sądowymi i policja,
7. współpraca z rodzinami zastępczymi,
8. współpraca ze szkołami,
9. współpraca z lekarzami i pielęgniarkami środowiskowymi,
10. pomoc w załatwianiu spraw związanych ze specjalistycznymi konsultacjami, np. medycznymi, psychologicznymi, pedagogicznymi,
11. pomoc w załatwianiu spraw związanych z umieszczaniem - w szpitalach, placówkach specjalistycznych czy oświatowych, domach pomocy społecznej,
12. zbiórka oraz przekazywanie odzieży używanej, sprzętu gospodarstwa domowego czy mebli,
13. pomoc we wszystkich innych sprawach osobom które takiej pomocy potrzebują.

INFORMACJE O POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie Gminy Darłowo nie funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej - osoby, które wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu są kierować do Domów Pomocy Społecznej i poza terenem gminy Darłowo.

Na terenie gminy Darłowo działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zlokalizowany w Darłowie, ul. Dąbrowskiego 4. pomieszczenia znajdują się na parterze, mieszkańców gminy obsługuje 7 pracowników, w tym:

- kierownik:	1
- pracownicy socjalni:	3
- główny księgowy:	1
- informatyk:	1
- pracownik obsługi:	1

Liczba osób (rodzin) korzystających z pomocy Ośrodka:	611
Łączny koszt świadczeń z zakresu pomocy społecznej:	933 473,00 złotych

Placówki opiekuńczo-wychowawcze:

Rodzinne Domy Dziecka - na terenie gminy brak tego typu placówki.

Świetlice socjoterapeutyczne - na terenie gminy Darłowo działa 11 świetlic w nw. miejscowościach: Słowino, Domasławice, Jeżyce, Jęczyzki, Cisowo, Kowalewice, B. Morskie, N. Jarosław, Wiekowice, Krupy, Drozdowo.

Świetlice te przeznaczone są w szczególności dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, zagrożonych przemocą, niewydolnych wychowawczo. Celem świetlic jest zapewnienie opieki wychowawczej, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień osób w niej przebywających, działanie profilaktyczne w szczególności dotyczące uzależnień, pomoc w nauce. W każdej świetlicy zatrudniona jest osoba ds. obsługi świetlicy socjoterapeutycznej.

Na terenie gminy Darłowo jest 6 rodzin zastępczych w których przebywa 10 dzieci.

Jednostki realizujące -zadania pomocy społecznej w gminie:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie
ul. Dąbrowskiego 4

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzime w Sławnie
ul. Sempołowskiej 2A

Polski Komitet Pomocy Społecznej w Darłowie
ul. Wieniawskiego 8

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, ich Rodzin i Przyjaciół
na terenie Ziemi Darłowskiej i gmin ościenna eh, Darłowo
ul. Wieniawskiego 8

Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Darłowo
ul. Tynieckiego 2

Punkt konsultacyjny uzależnień, działający w Przychodni
Rejonowej w Darłowie

Świadczenia realizowane przez pomoc społeczną:

1. zasiłki stałe
2. zasiłki okresowe
3. opłata za składki zdrowotne
4. zasiłki celowe z przeznaczeniem na:
 - zakup leków
 - zakup żywności
 - zakup odzieży
 - zakup opału
 - remont mieszkania
 - inne formy pomocy (opłata za energię, itp.)
5. dożywianie dzieci i młodzieży
6. zasiłki celowe specjalne
7. schronienie
8. dopłaty do pobytu w Domach Pomocy Społecznej
9. dodatki mieszkaniowe

Najczęściej w rozwiązywaniu problemów potrzebują pomocy rodziny, w których występuje:

1. bezrobocie:	442 rodzin
2. długotrwała choroba:	253 rodzin
3. niepełnosprawność:	97 rodzin
4. bezradność opiekuńczo-wychowawcza:	56 rodzin
5. alkoholizm:	28 rodzin
6. przemoc fizyczna i psychiczna:	25 rodzin
7. bezdomność:	5 osób

Charakterystyka rodzin korzystających ze świadczeń pomocy:

1. osoby samotne:	106 osób
2. rodziny wielodzietne:	69 rodzin
3. rodziny niepełne:	70 rodzin
4. rodziny emerytów:	109 rodzin

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA WŁASNE GMIN – ZA 2003R.

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZYMNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0		1	2	3	4	5
RAZEM	01	1050	x	401948	797	3124
Schronienie	02	2	9	2095	2	2
Posiłek ogółem, w tym:	03	416	89415	144762	189	836
Dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	04	414	88156	143634	187	834
Ubranie	05	61	72	5909	61	275
Usługi opiekuńcze ogółem, W tym:	06	12	6814	37712	12	18
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	07	x	x	x	x	X
Pomoc finansowa na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne w publicznych zakładach opieki zdrowotnej	08	76	155	10137	75	280
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	09	x	x	x	x	s
Sprawienie pogrzebu	10	1	1	2058	1	1
Zasiłek w naturze (wyprawka)	11	x	x	x	x	z
Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem*, w tym:	12	482	x	199275	457	1712
- Zasiłki specjalne celowe	13	87	219	17679	86	272
Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie – ogółem, w tym:	14	x	x	x	x	z
W naturze	15	x	x	x	x	z
Jednorazowy zasiłek celowy	16	x	x	x	x	z
Pożyczka nie oprocentowana	17	x	x	x	x	z
Poradnictwo specjalistyczne w szczegółowości prawne i psychologiczne	18	78	x	x	51	219
Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych	19	49	x	x	36	160
Praca socjalna	20	486	x	x	371	1658

* - bez świadczeń przyznanych w ramach zadań obowiązkowych, tzn. wymienionych w wierszach 02-12

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA ZLECONE GMINOM– ZA 2003R.

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZY ZNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ WYPŁACONYCH W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	
0		1	2	3	4	5	
RAZEM	01	360	X	499227	351	1285	
Zasiłki stałe – ogółem:	02	17	148	61864	17	73	
Zasiłki stałe wyrównawcze – ogółem:	03	37	367	80541	37	102	
Zasiłek okresowy gwarantowany:	04	3	29	11742	3	8	
Zasiłek okresowy specjalny	05	5	20	3570	5	13	
Zasiłki okresowe – ogółem, W tym przyznane z powodu:	06	183	596	48000	176	708	
Braku możliwości zatrudnienia	07	170	545	42912	163	645	
	Długotrwałej choroby	08	18	51	4849	18	79
	Niepełnosprawności	09	x	x	x	x	x
Renta socjalna:	10	68	600	247965	67	175	
Zasiłek z tytułu ochrony macierzyństwa – ogółem, w tym:	11	36	156	41929	36	150	
Macierzyński zasiłek okresowy, w tym dla:	12	36	128	36301	36	150	
Matki dziecka	13	36	128	36301	36	150	
	Ojca dziecka	14	x	x	x	x	
	Osoby przysposabiającej	15	x	x	x	x	
	Osoby w ramach rodziny zastępczej	16	x	x	x	x	
Macierzyński zasiłek jednorazowy, w tym dla:	17	28	28	5628	28	116	
Matki dziecka	18	28	28	5628	28	116	
	Ojca dziecka	19	x	x	x	x	
	Osoby przysposabiającej	20	x	x	x	x	
	Osoby w ramach rodziny zastępczej	21	x	x	x	x	
Zasiłki celowe w formie biletu kredytowego	22	11	46	3616	10	56	
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej	23	x	x	x	x	x	
Specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługujące na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego	24	x	x	x	x	x	
Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne razem /wiersze 26+27/	25	x	x	47264	x	x	
Zasiłki rodzinne	26	6	73	3103	6	14	
Zasiłki pielęgnacyjne	27	54	314	44161	34	247	
Pomoc dla kombatantów	28	x	x	x	x	x	

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2003r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach.
		Ogółem	w tym na wsi	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania).	611	557	557	1983
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę.	458	367	367	1396
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę.	505	476	476	1763
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem:	x	557	557	1983
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej.	x	371	371	1658

12.0. Bezrobocie.

12.1. Bezrobocie – według stanu na 31.12.2003r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sławnie zarejestrowanych było: **8771** osób, w tym: **4600** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **1834** osoby, w tym **741** kobiet.

Stopa bezrobocia¹ w Powiecie Sławieńskim wynosiła: **35,70%**

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Darłowo: **1208** osób, w tym **340** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **263** osoby, w tym **97** kobiet.

Odsetek bezrobocia² w Gminie Darłowo wynosił: **26,08%**

Struktura bezrobotnych według wykształcenia:

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze Zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
osoby	15	133	53	432	575
w tym kobiety	10	90	47	203	251

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy: **47** osób, w tym **20** kobiet.

12.2. Bezrobocie – według stanu na 30.06.2004r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sławnie zarejestrowanych było: **7848** osób, w tym: **4068** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **1562** osoby, w tym **586** kobiet.

Stopa bezrobocia w Powiecie Sławieńskim wynosiła: **36,70%**

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Darłowo: **1070** osób, w tym **486** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **236** osób, w tym **64** kobiety.

Odsetek bezrobocia w Gminie Darłowo wynosił: **23,10%**

Struktura bezrobotnych według wykształcenia:

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze Zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
osoby	17	125	41	354	533
w tym kobiety	10	79	35	152	210

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy: **37** osób, w tym **14** kobiet.

¹ **Stopa bezrobocia** – w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnych zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu.

² **Odsetek bezrobocia** – udział procentowy bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym liczony w stosunku do poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu (dla gmin wyliczono wskaźnik bezrobocia ze względu na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnej zawodowo – niezbędnej do wyliczenia stopy bezrobocia).

OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY DARŁOWO

Liderzy lokalni na podstawie przeprowadzonej ankiety dokonali oceny sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy Darłowo w porównaniu z podobnymi gminami w Polsce.

Kategoria ocen:

A	-	bardzo dobra
B	-	dobra
C	-	zadowalająca
D	-	niezadowalająca

Wyniki w % oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

A	-	0,0 %
B	-	45,5 %
C	-	54,5 %
D	-	0,0 %

Uczestnicy debat strategicznych określili również ogólny trend rozwoju gospodarczego gminy w następujących kategoriach:

A	-	kierunek wzrostu gospodarczego
B	-	stagnacja
C	-	kierunek pogarszającego się stanu gospodarki

Wyniki w % oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

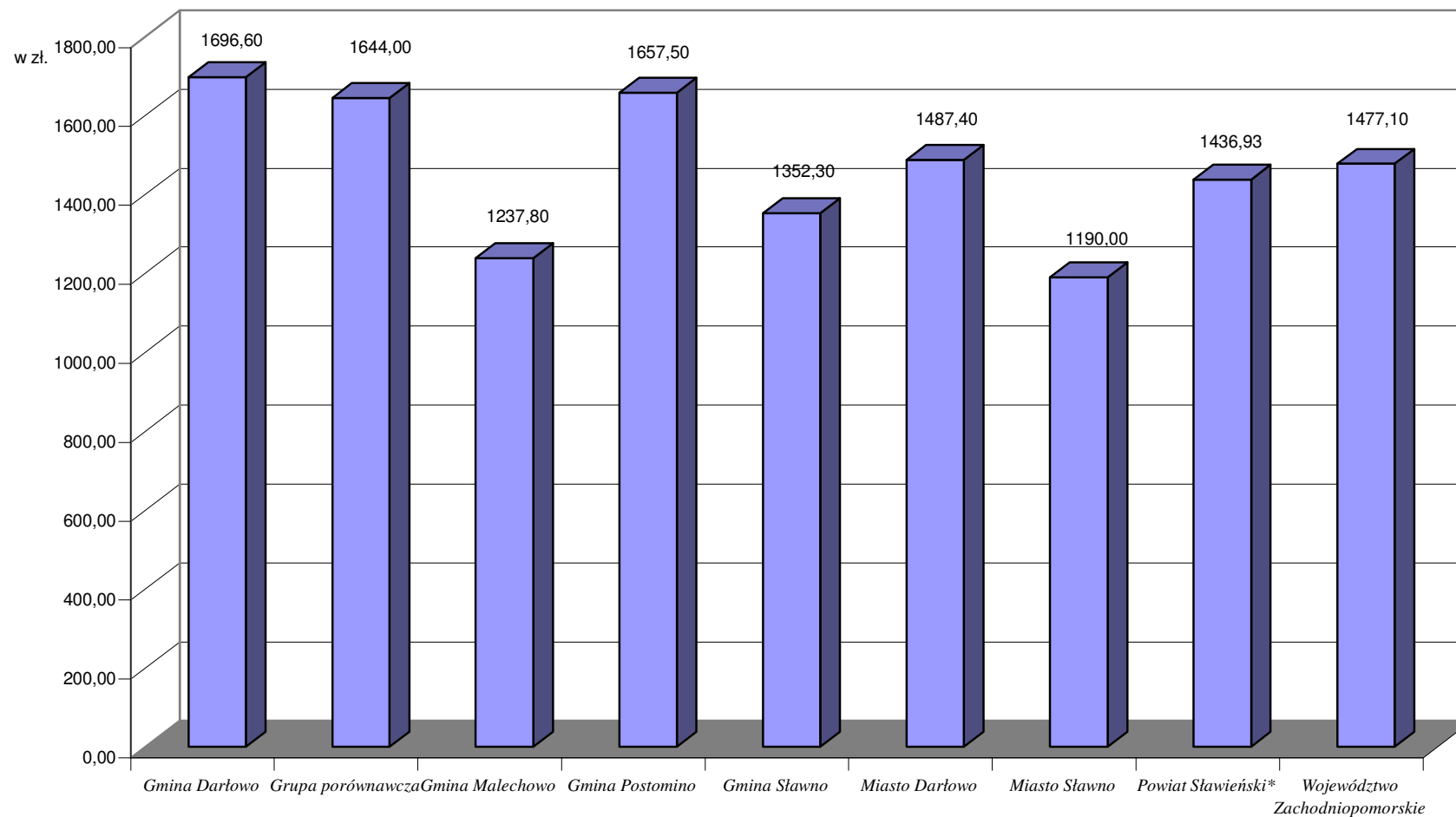
A	-	68,0 %
B	-	32,0 %
C	-	0,0 %

ANALIZA PORÓWNAWCZA³

**GRUPA PORÓWNAWCZA STANOWI ZBIÓR GMIN, DLA KTÓRYCH GŁÓWNYM KRYTERIUM
PRZYDZIAŁU DO KONKRETNEJ GRUPY JEST WIELKOŚĆ JEJ DOCHODÓW
I LICZBA MIESZKAŃCÓW**

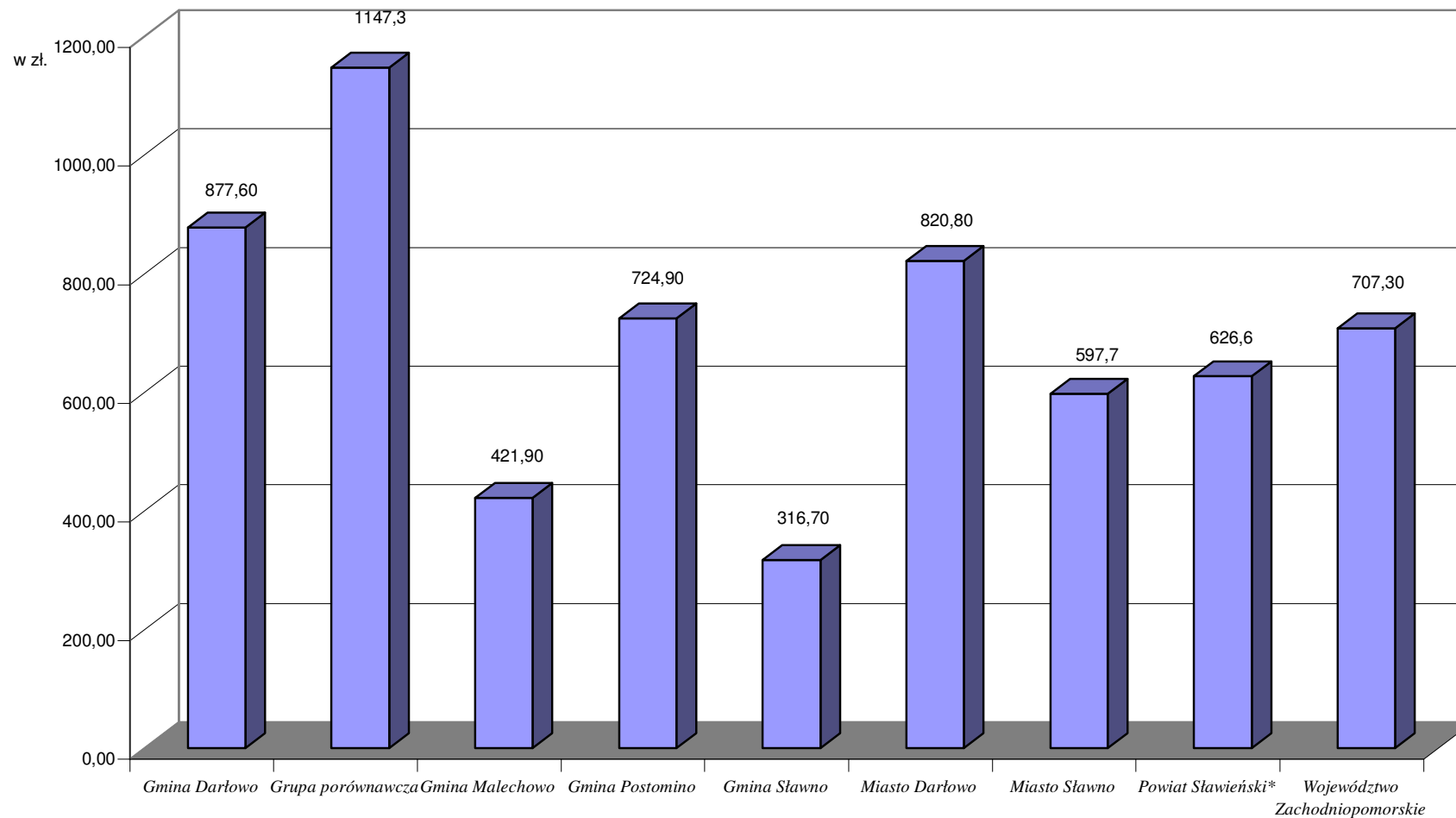
³ Opracowano na podstawie „Rocznika statystycznego województwa zachodniopomorskiego 2003r.”

Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

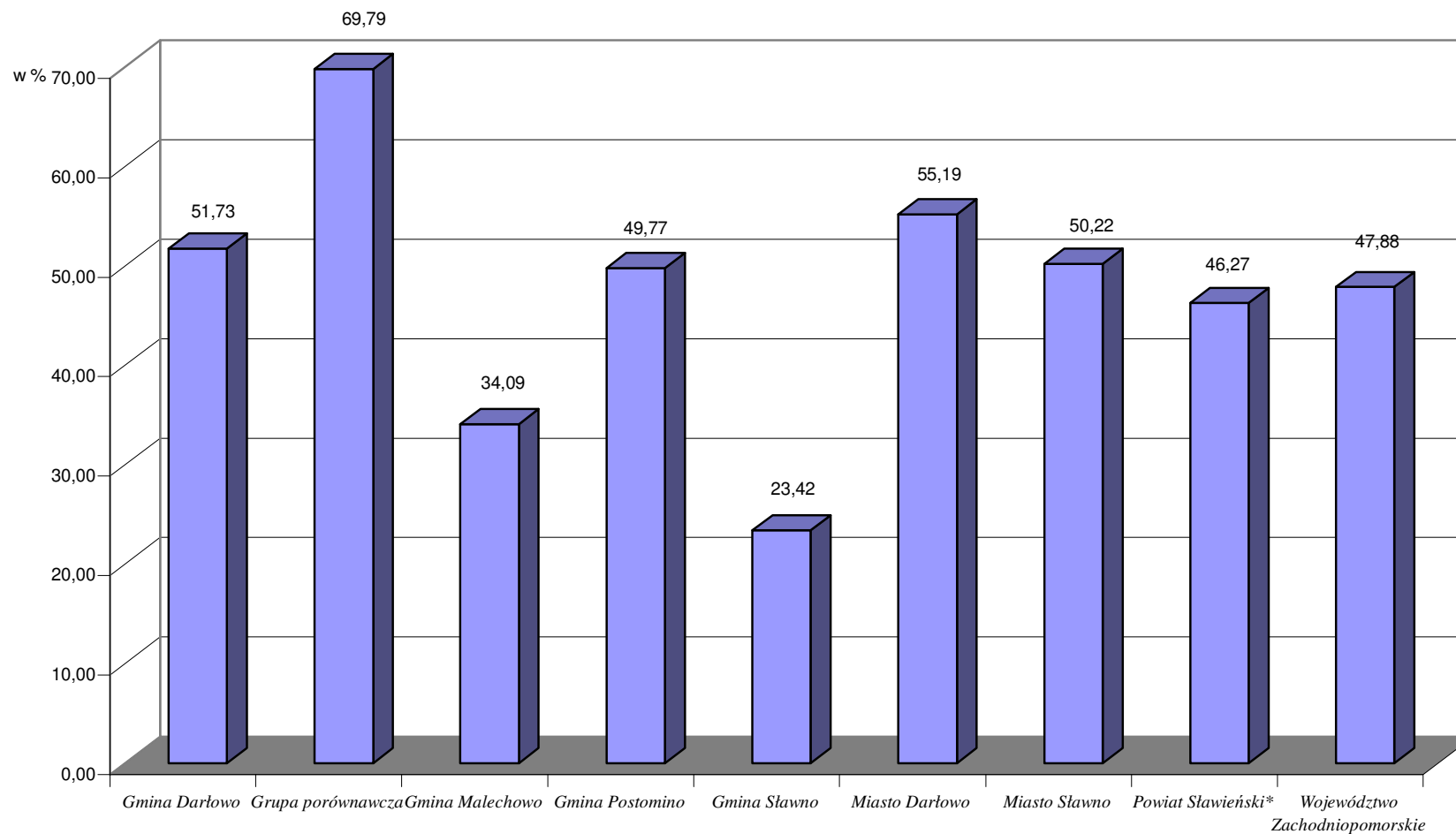
* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

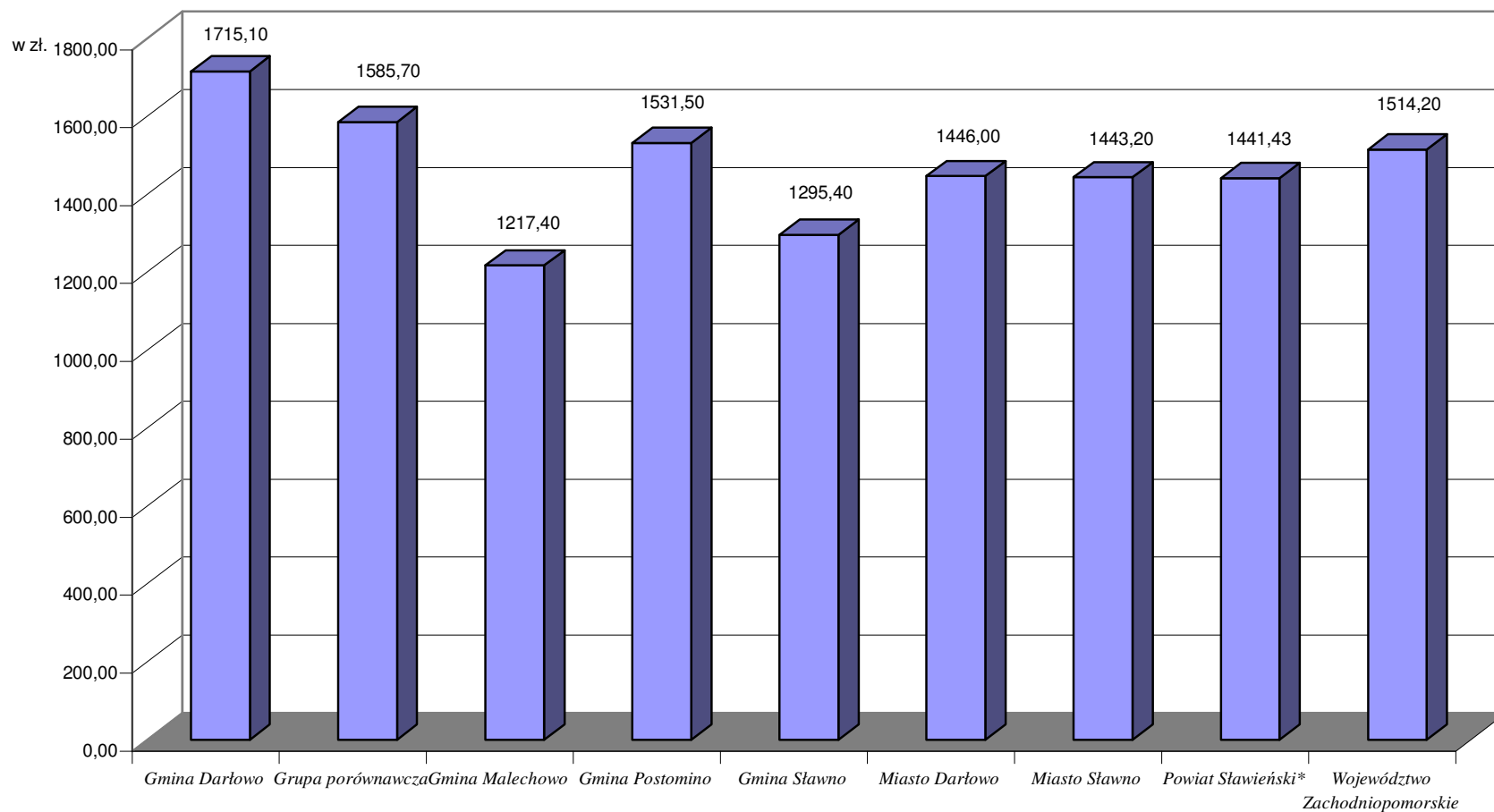
* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Samodzielność budżetu
- procent dochodów własnych w dochodach ogółem

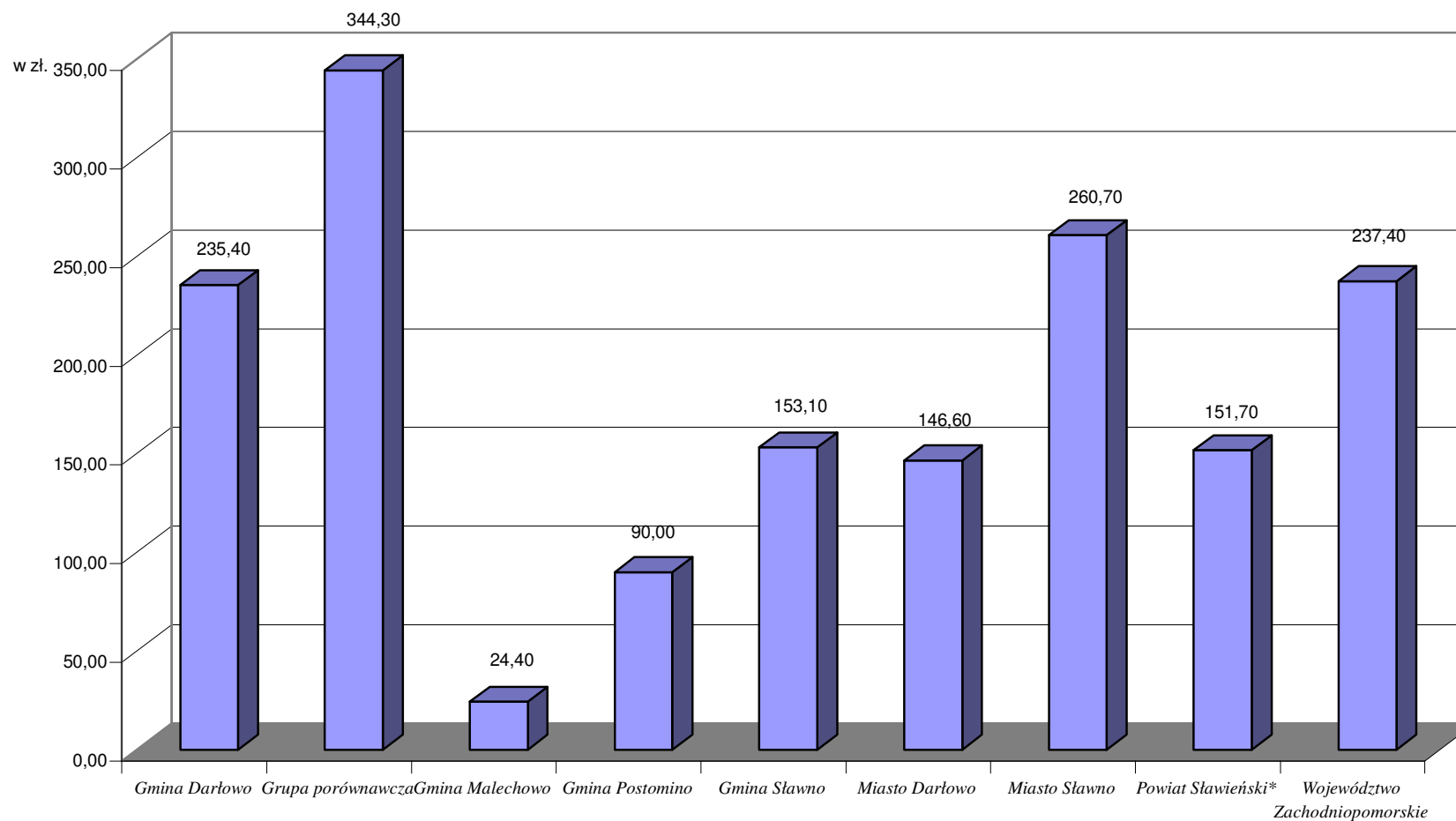
* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Wydatki w złotych na 1 mieszkańca

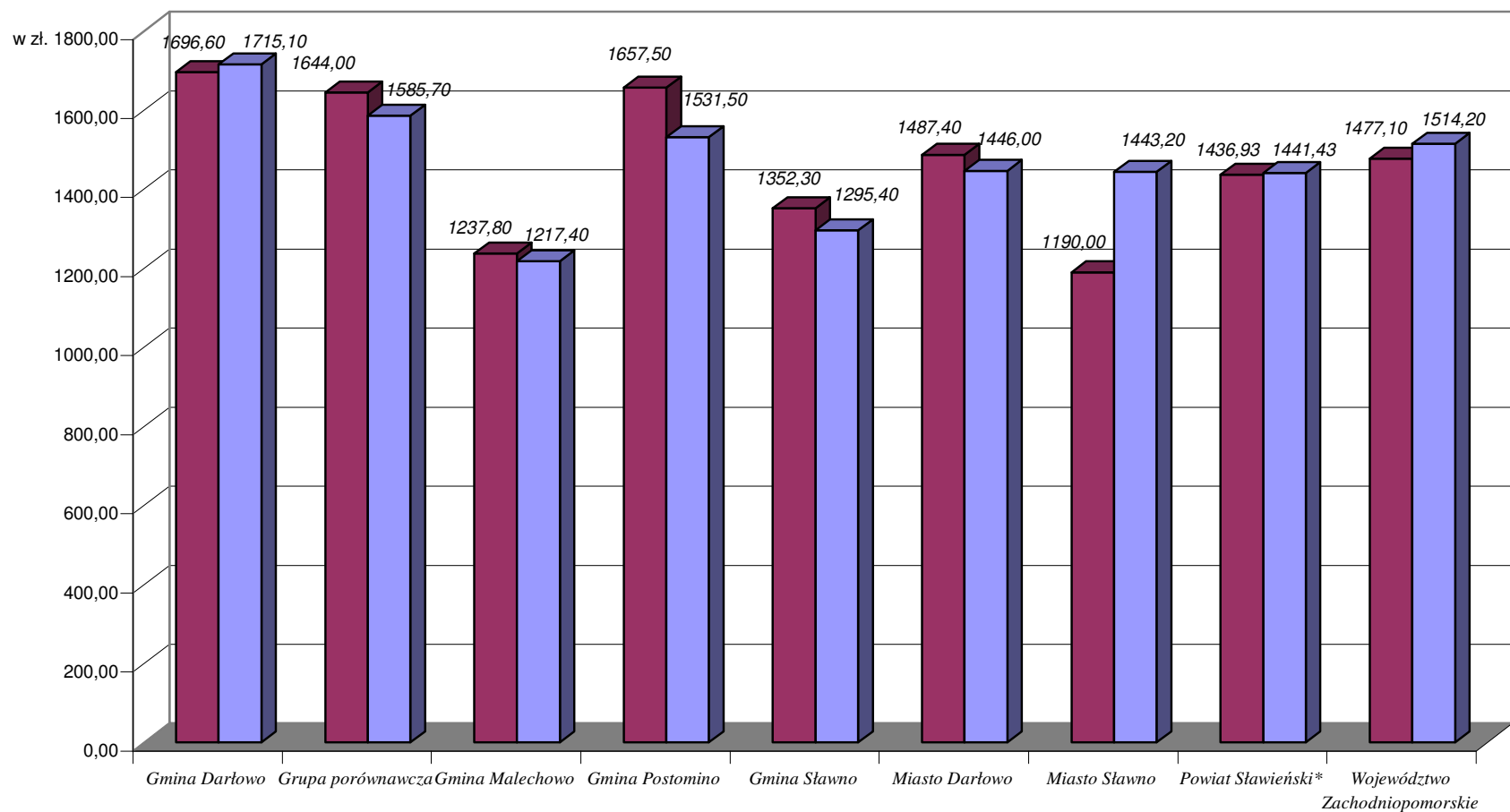
* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Wydatki inwestycyjne w złotych na 1 mieszkańca

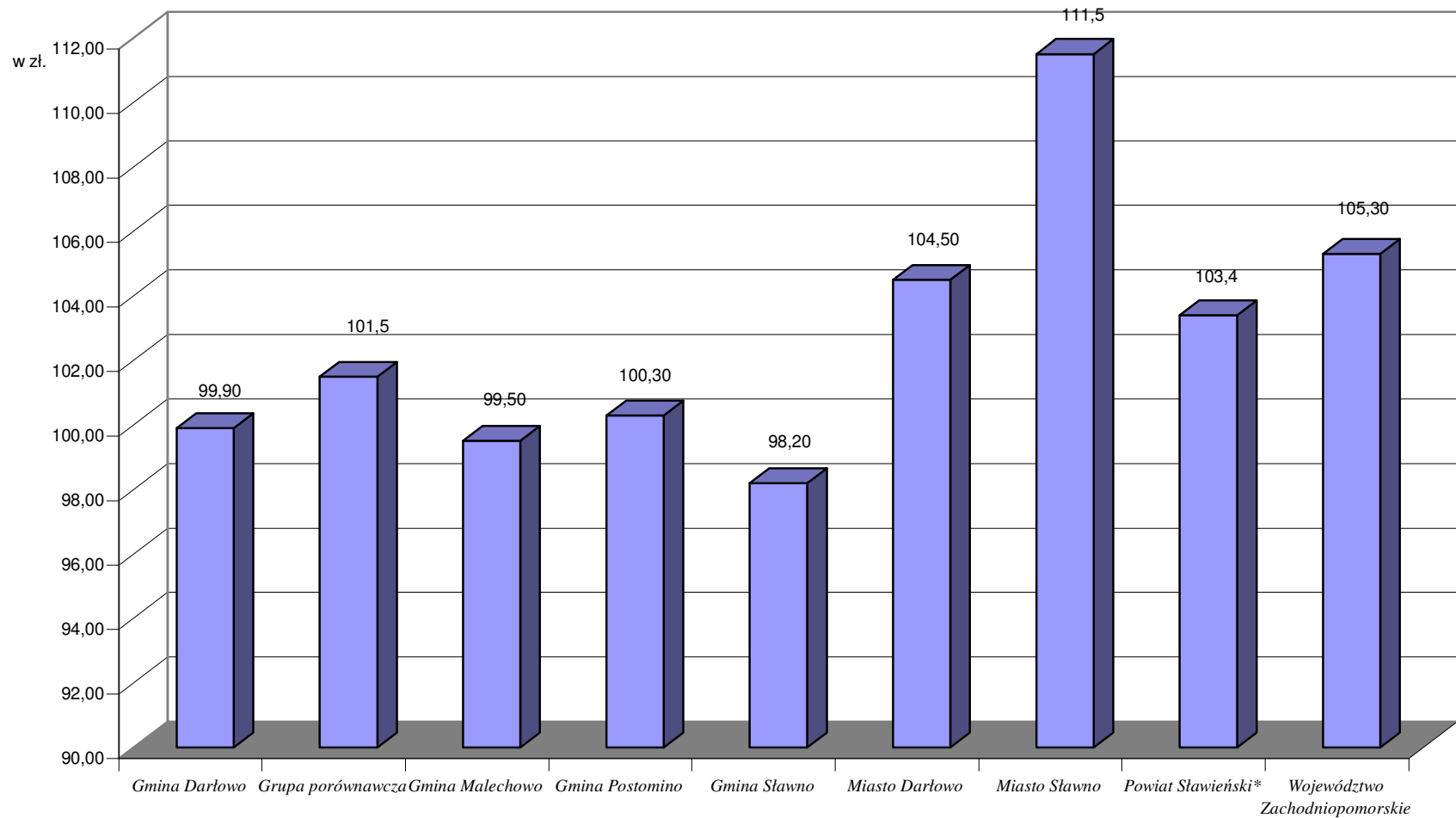
* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Dochody i wydatki z budżetów gmin w złotych na 1 mieszkańca

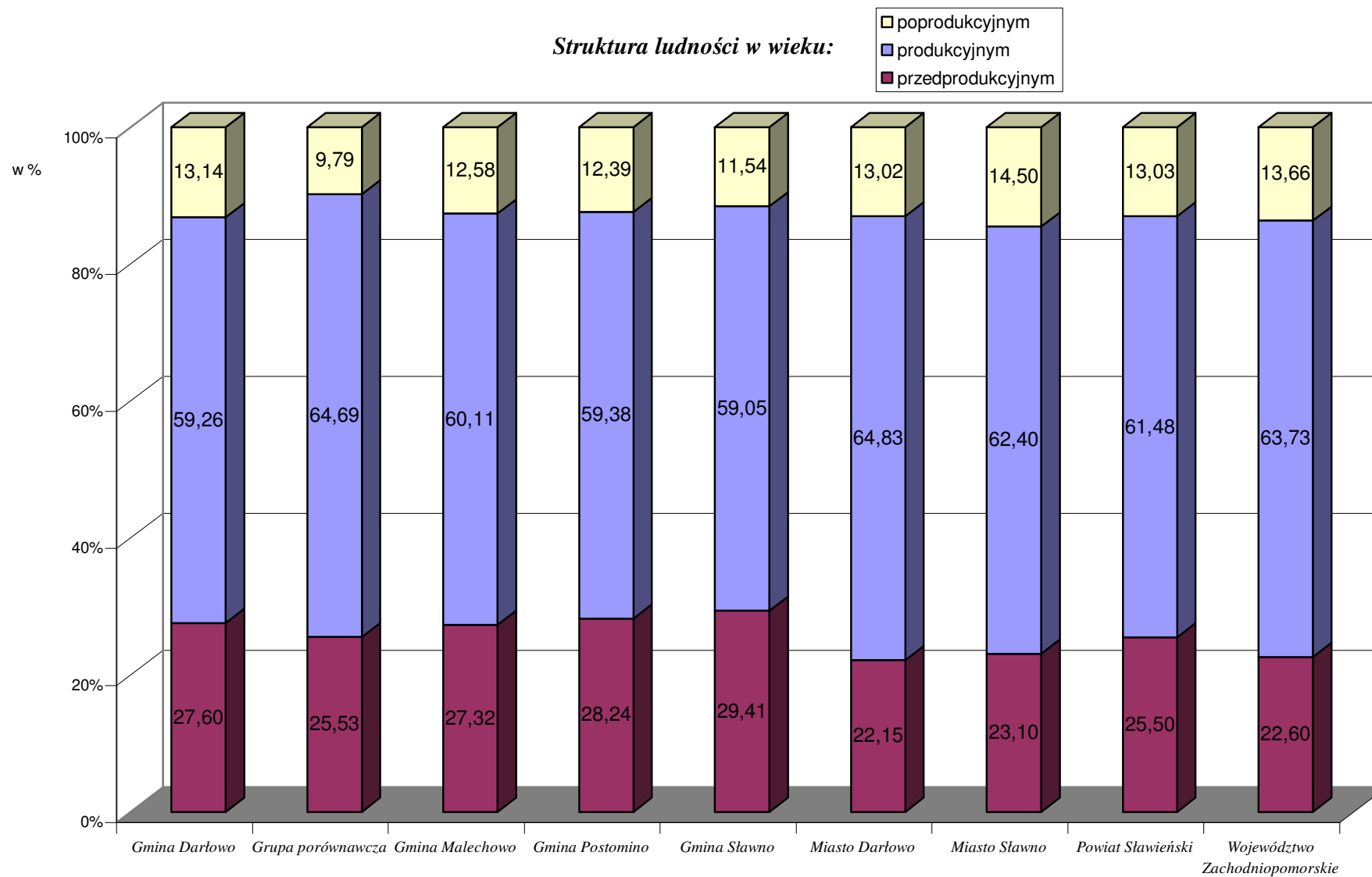
* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn

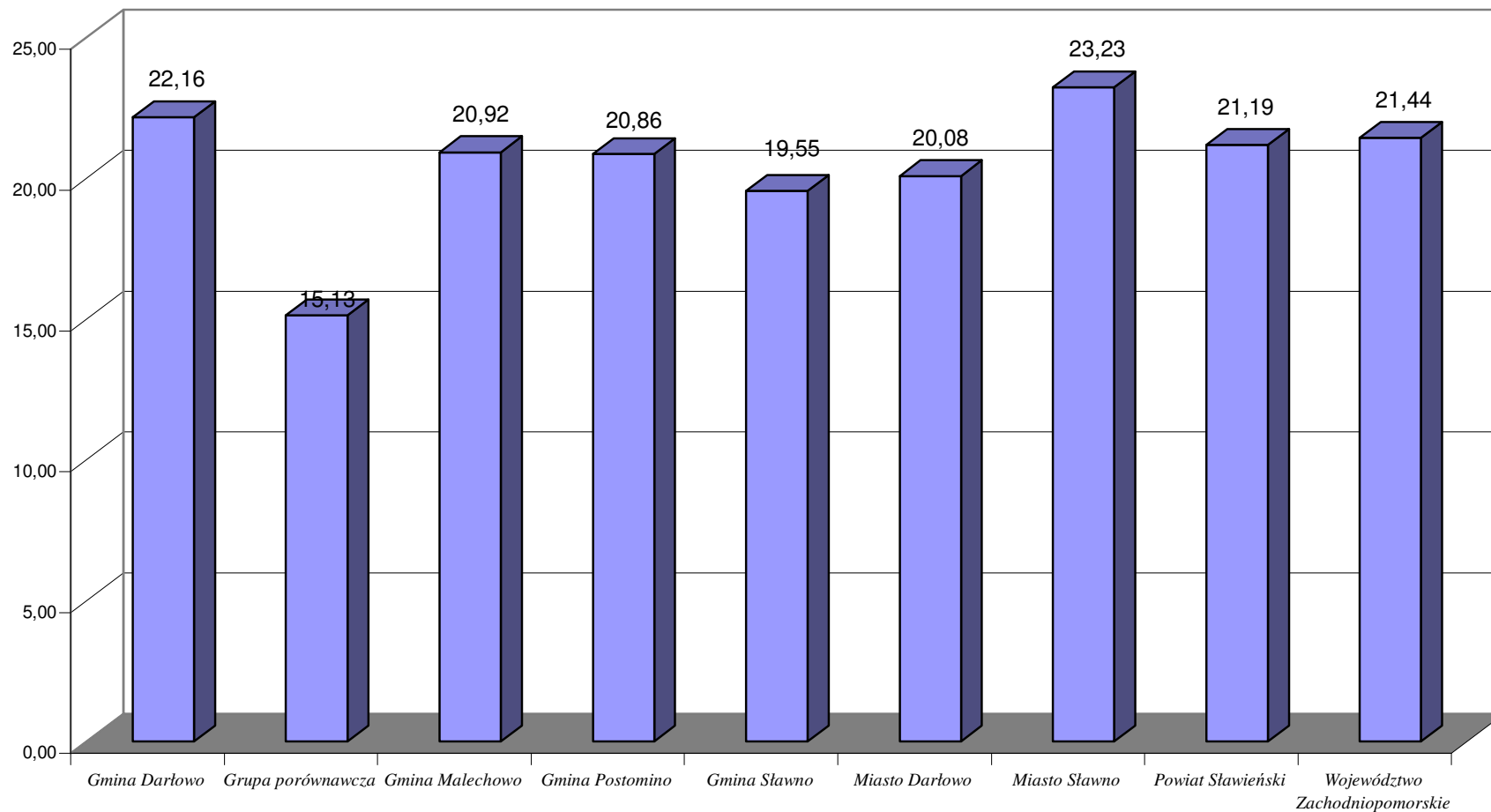

* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

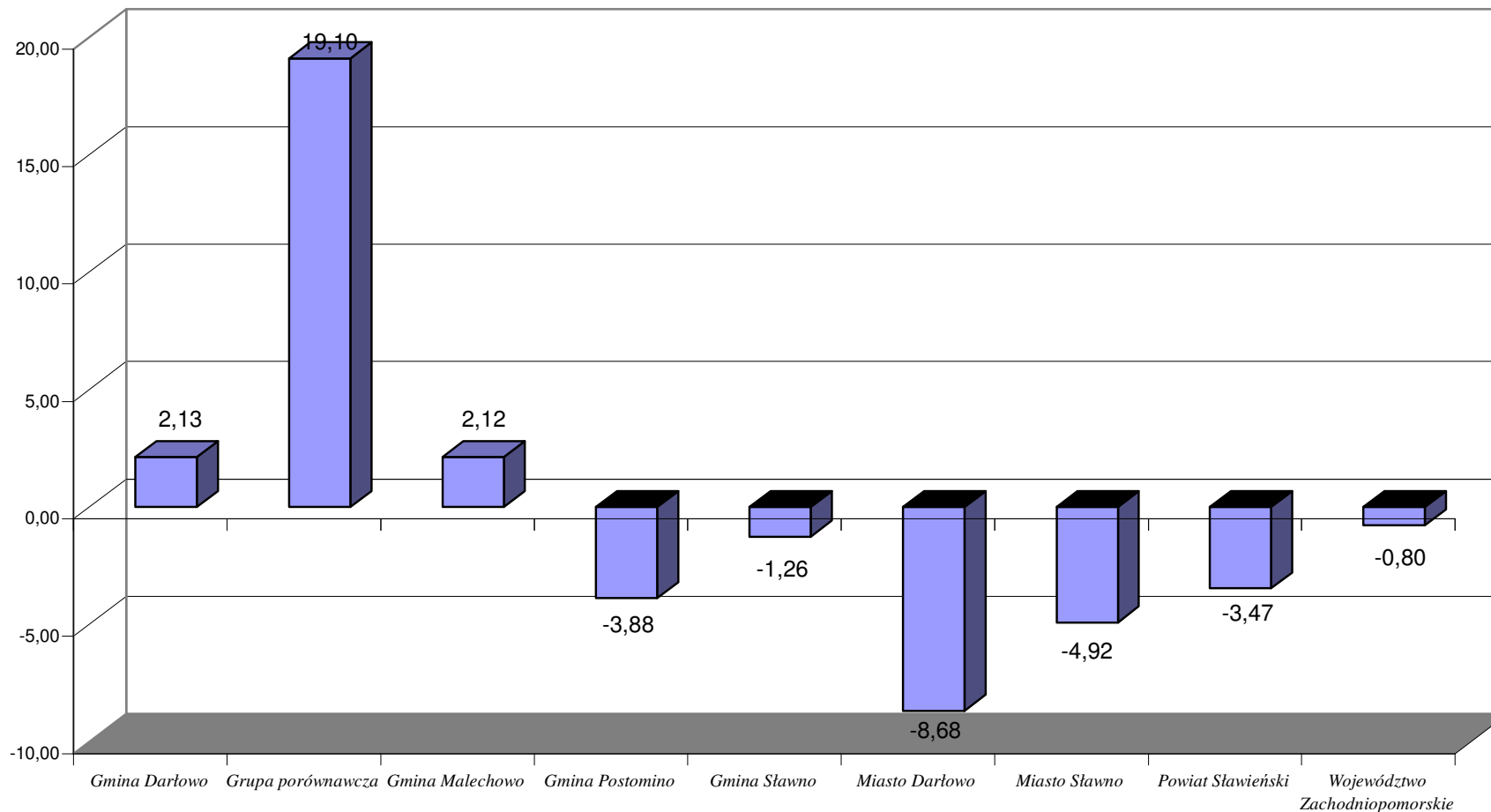
Struktura ludności w wieku:

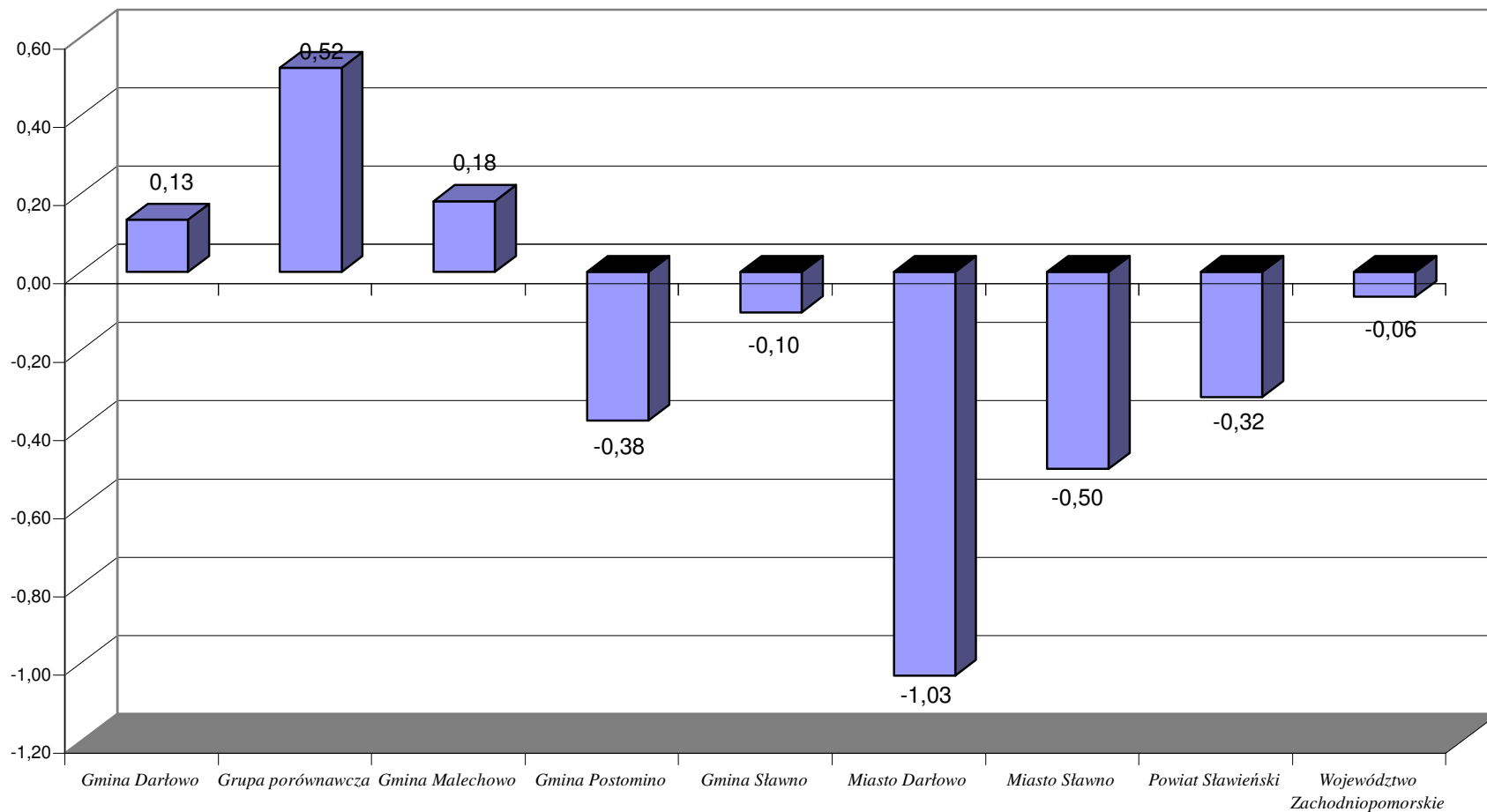
*Liczba osób w wieku poprodukcyjnym
przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym*

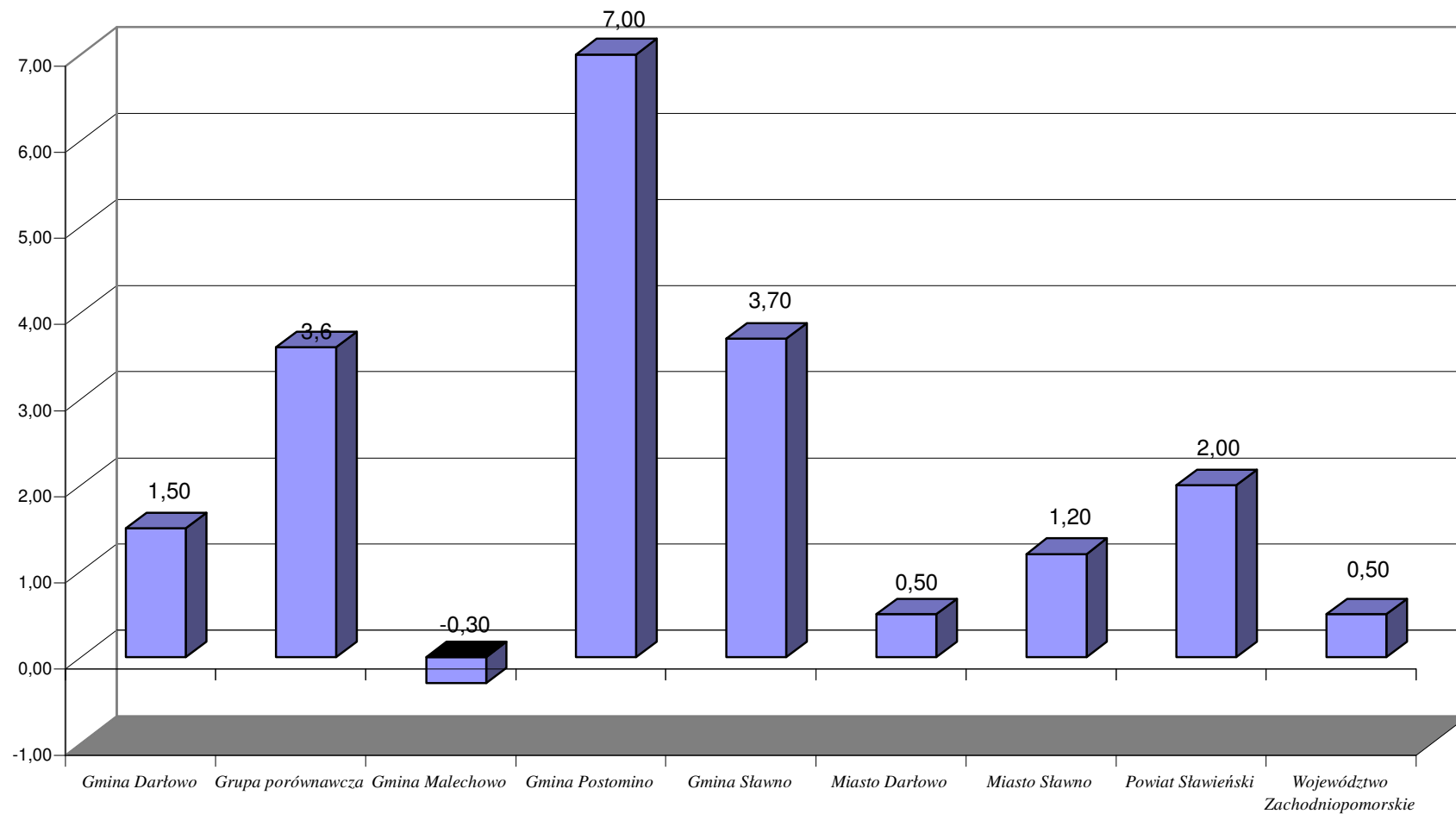
Saldo migracji w liczbach bezwzględnych na 1000 ludności

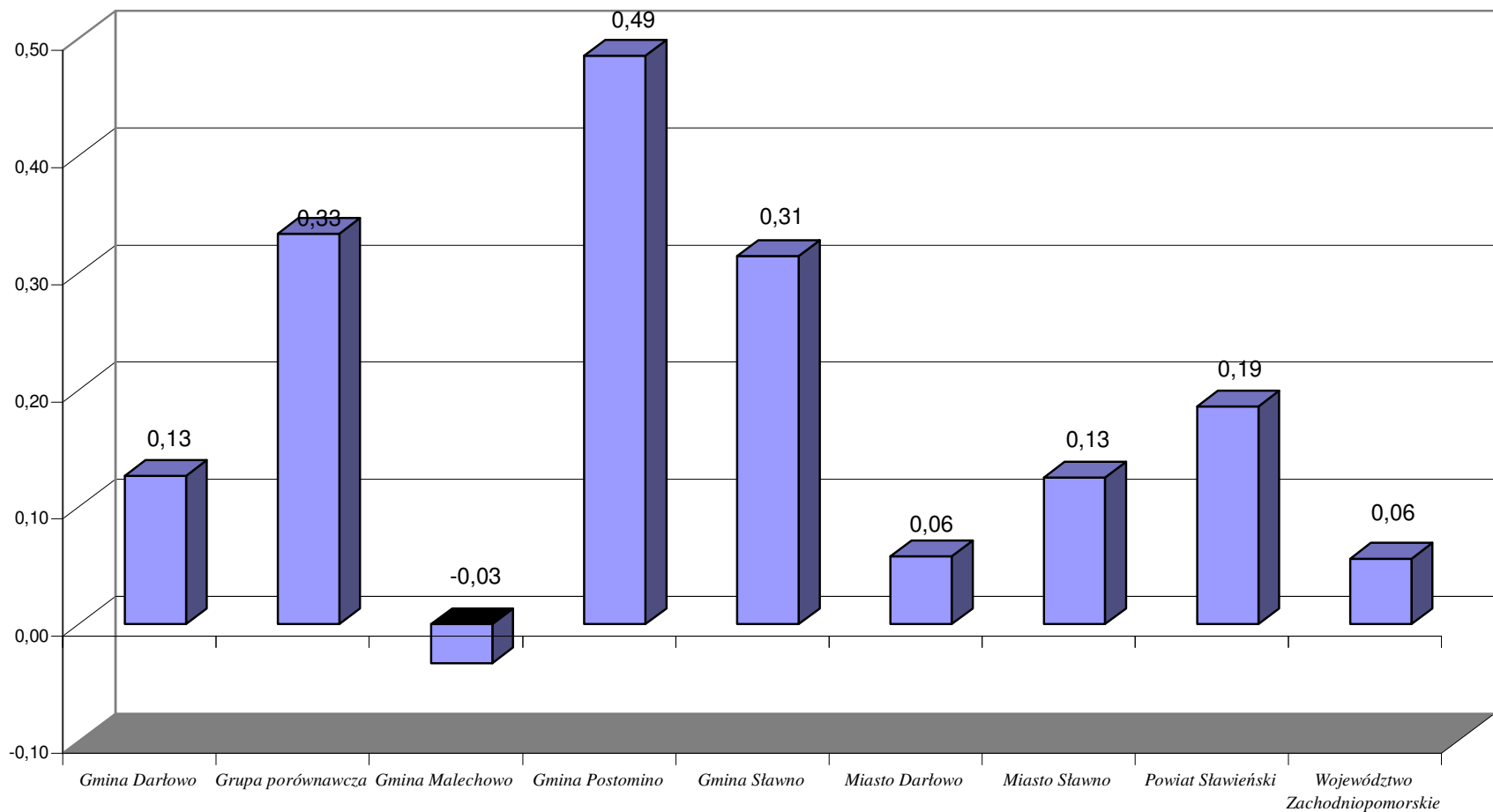
**Saldo migracji liczone metodą:
(napływ - odpływ) : napływ**

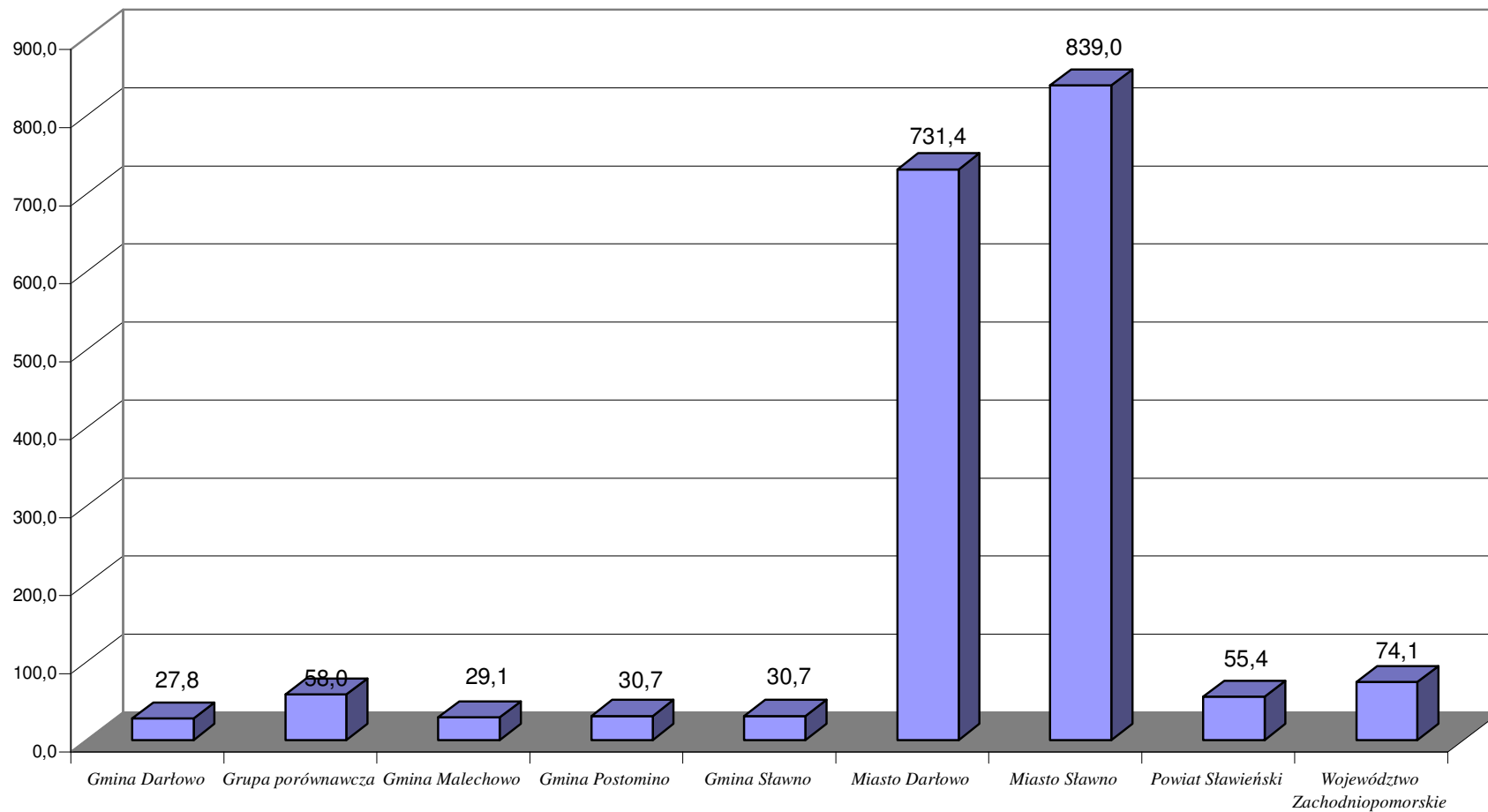
Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych na 1000 ludności

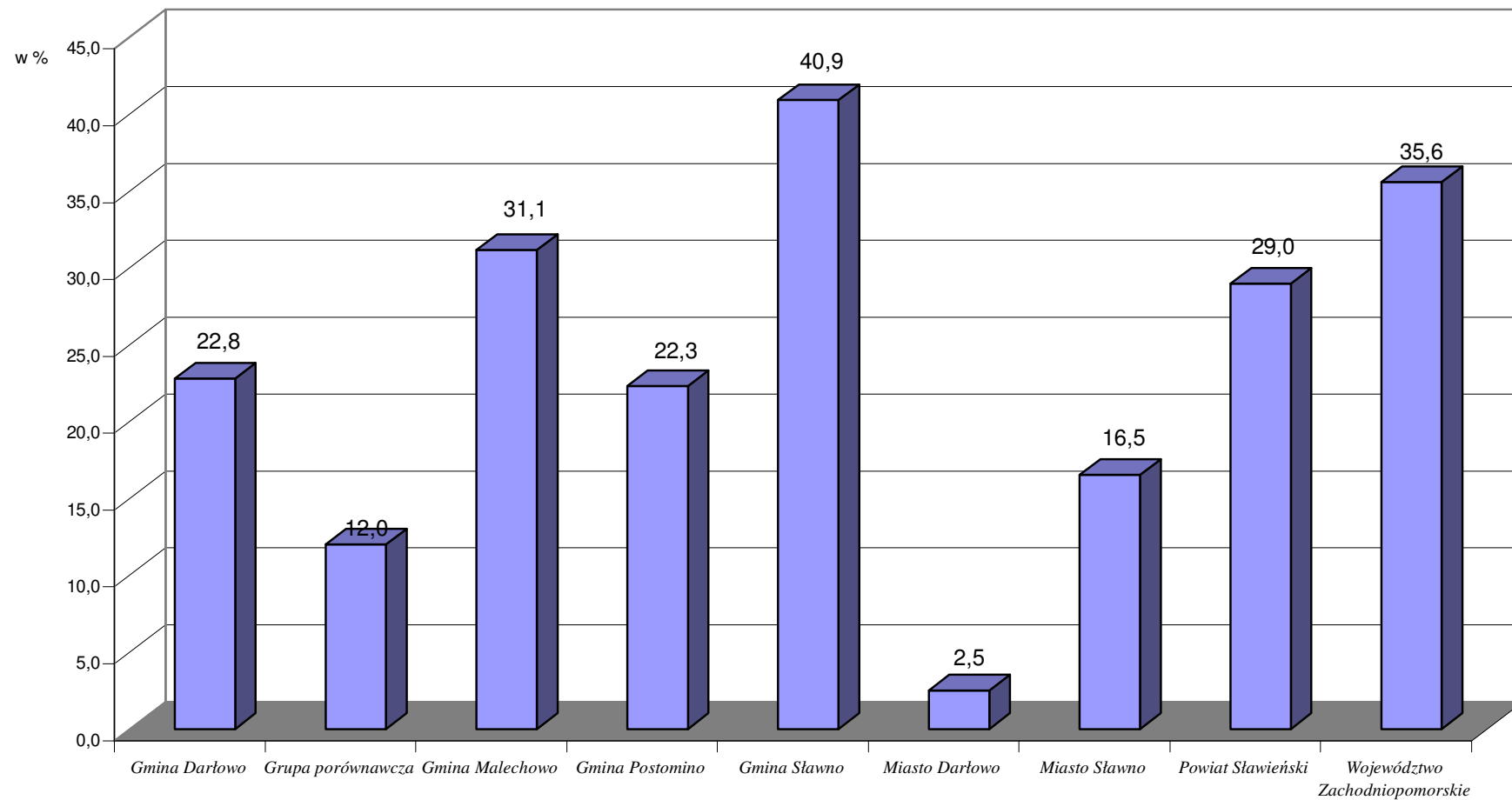
**Przyrost naturalny liczony metodą:
(urodzenia żywe - zgony) : urodzenia żywe**

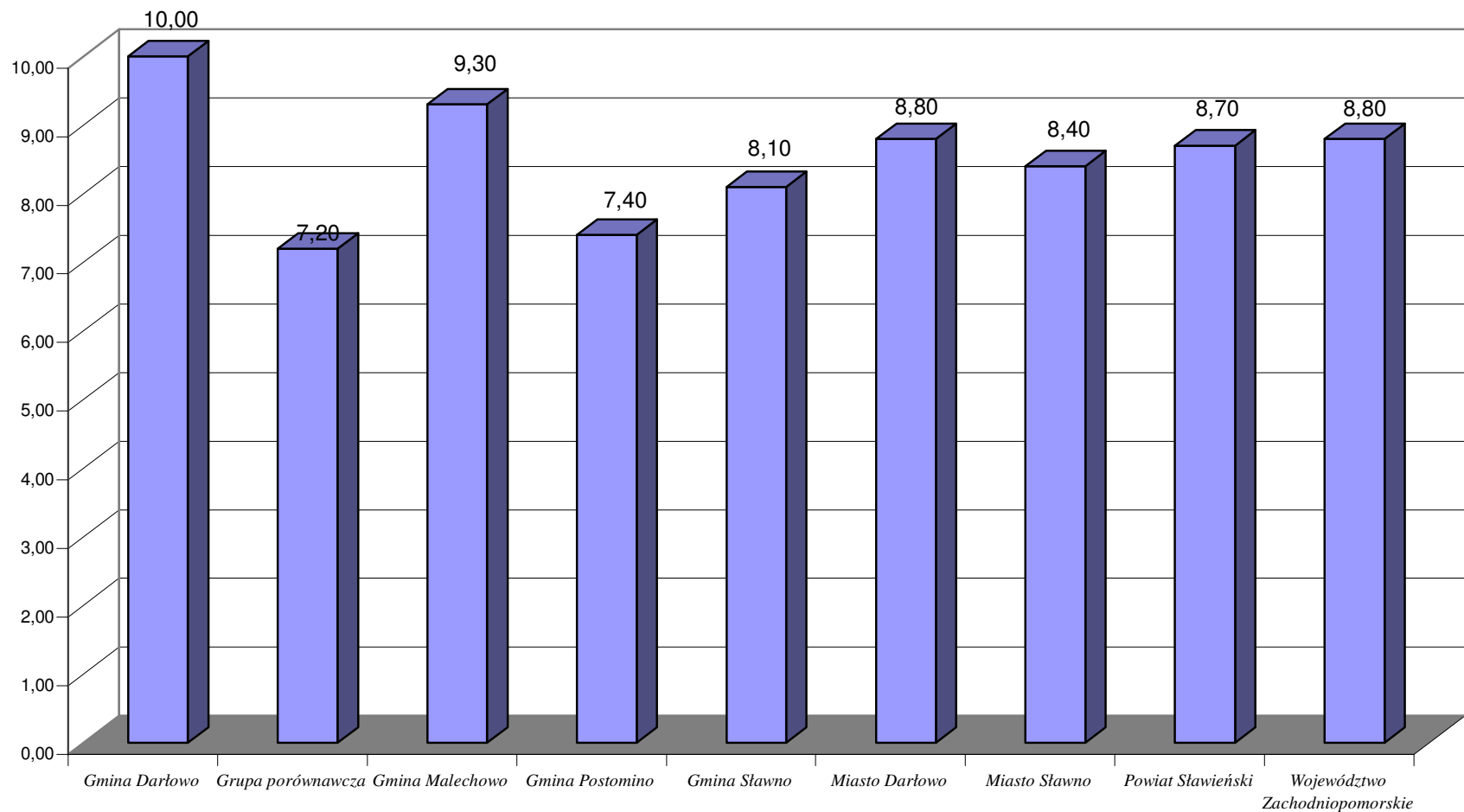
Gęstość zaludnienia
- liczba ludności przypadająca na 1km² powierzchni

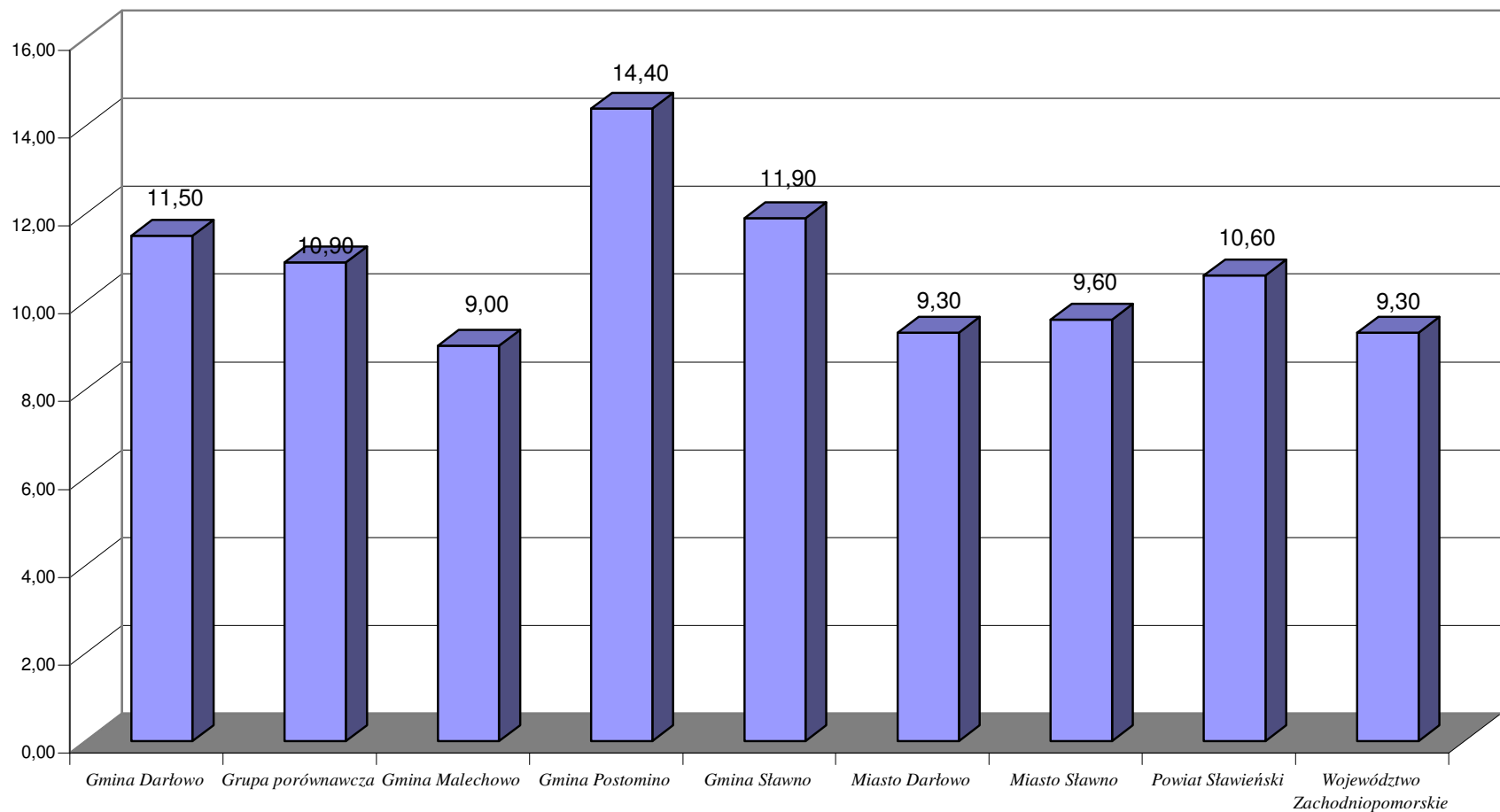
Stopień zalesienia
- stosunek powierzchni lasów do całkowitej powierzchni gminy

Liczba zgonów na 1000 ludności

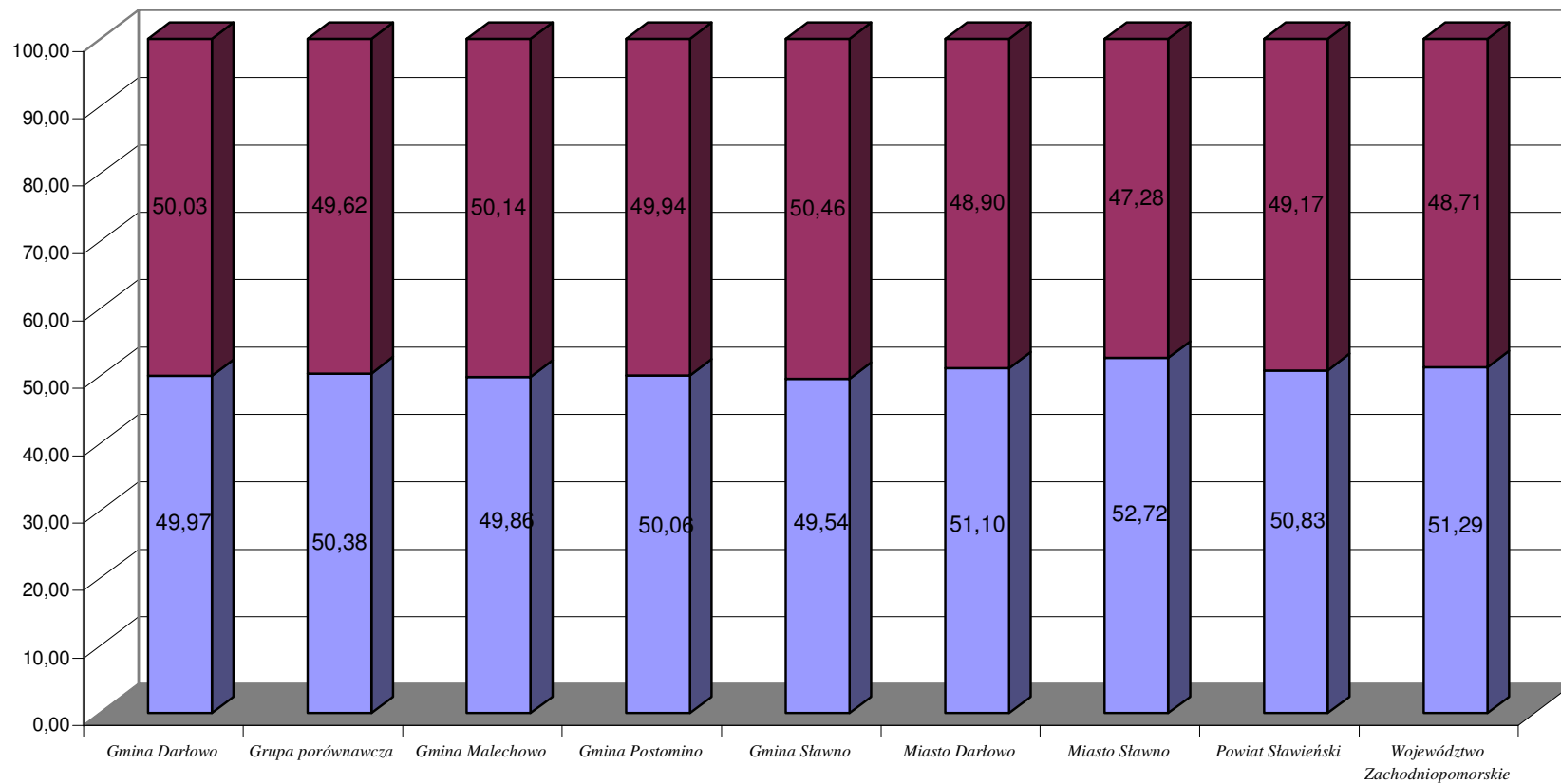

Liczba urodzeń żywych na 1000 ludności

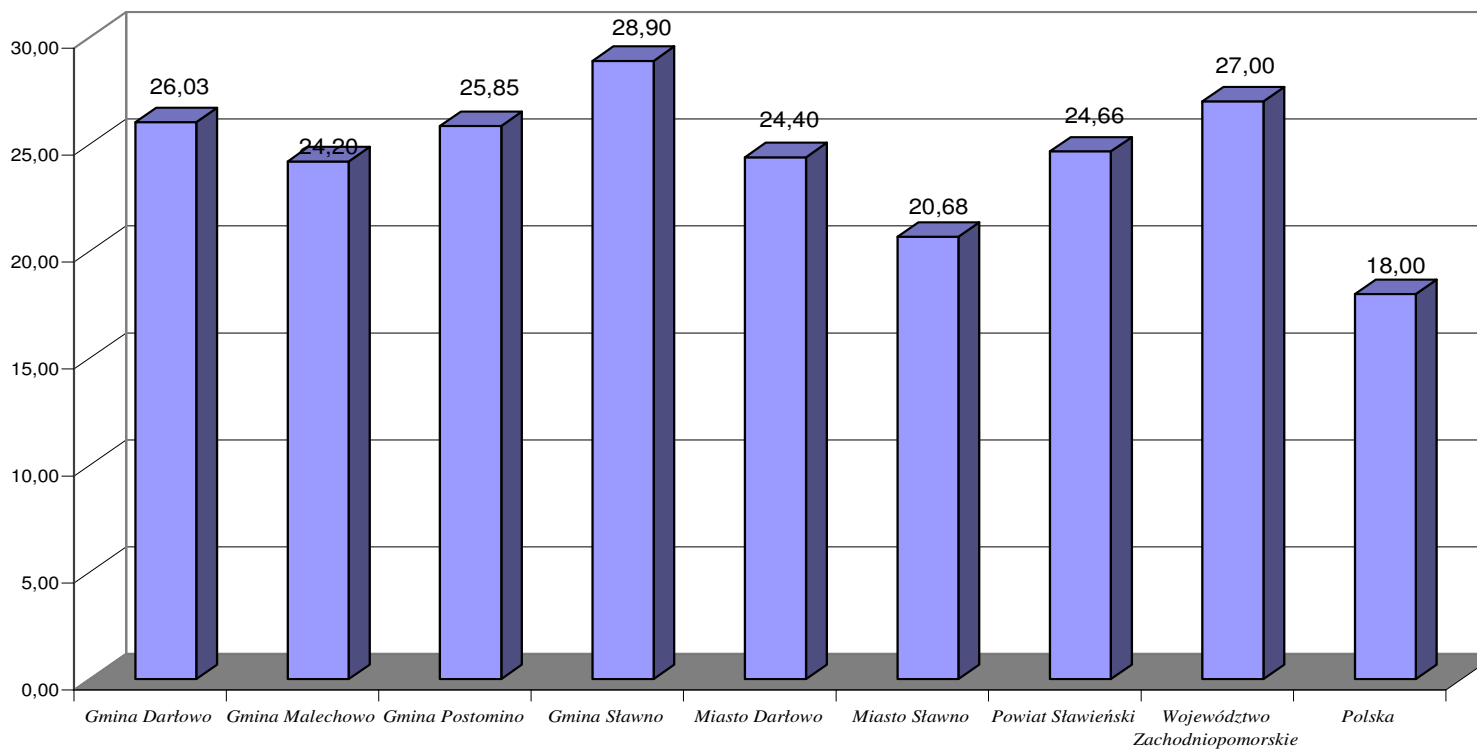

Liczba urodzeń żywych na 1000 ludności

■ mężczyźni
■ kobiety

*Bezrobocie w %**

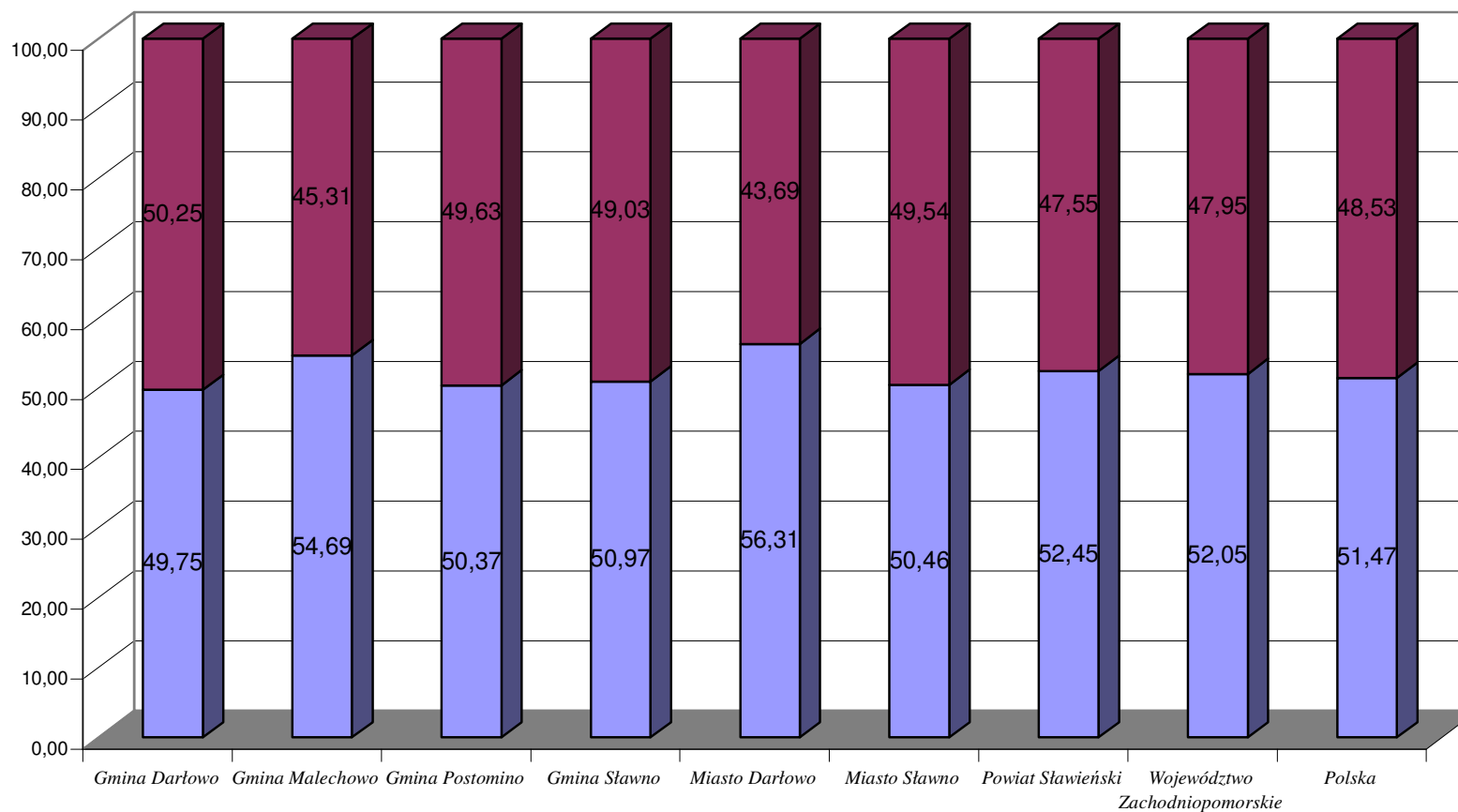
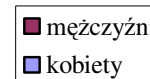

* - według stanu na 31.12.2003r.

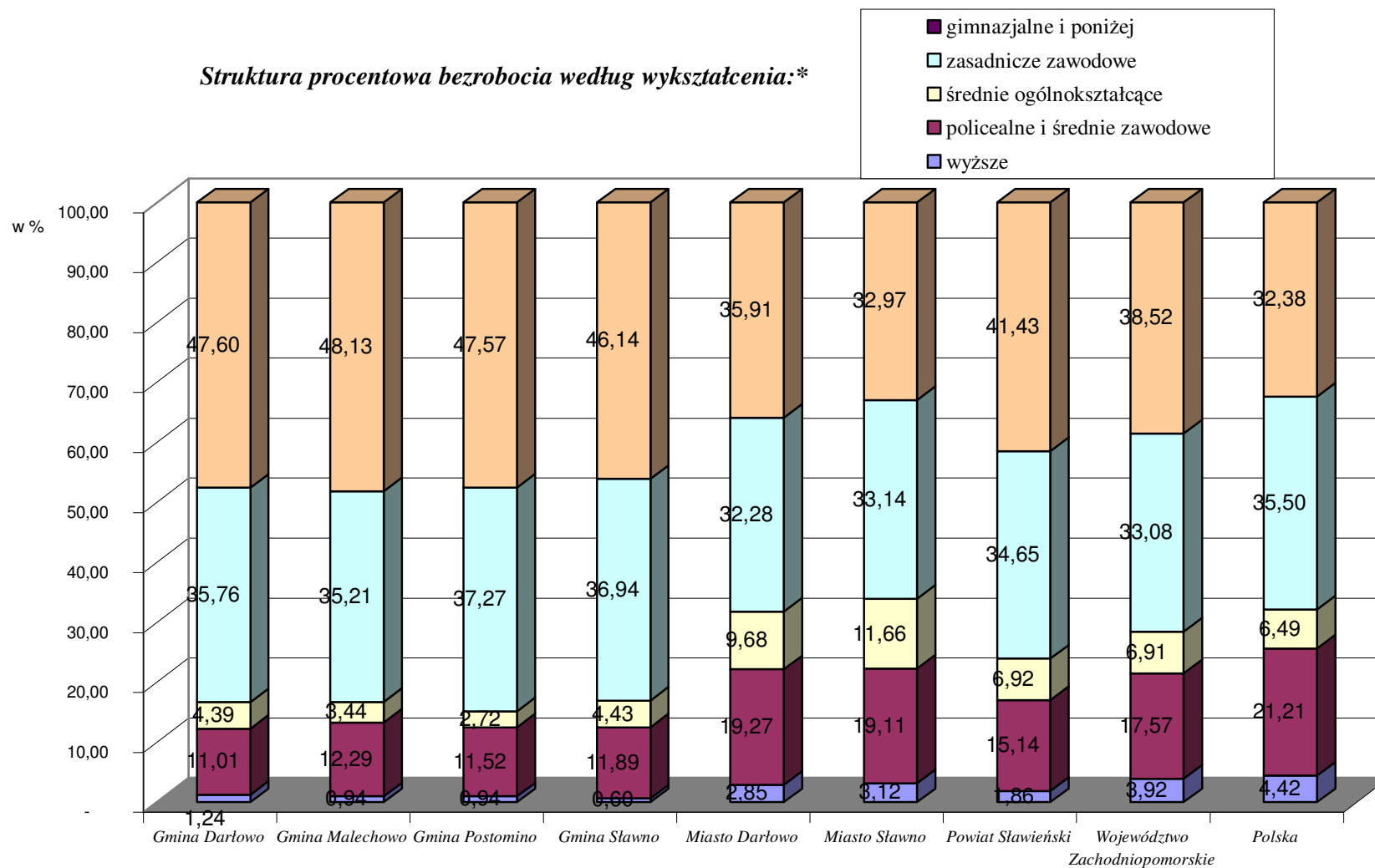
Odsetek bezrobocia – procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym liczony w stosunku do poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu (z uwagi na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnej zawodowo niemożliwe jest wyliczenie stopy bezrobocia).

Stopa bezrobocia – obliczana w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnych zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu.

Struktura procentowa bezrobocia według płci:*

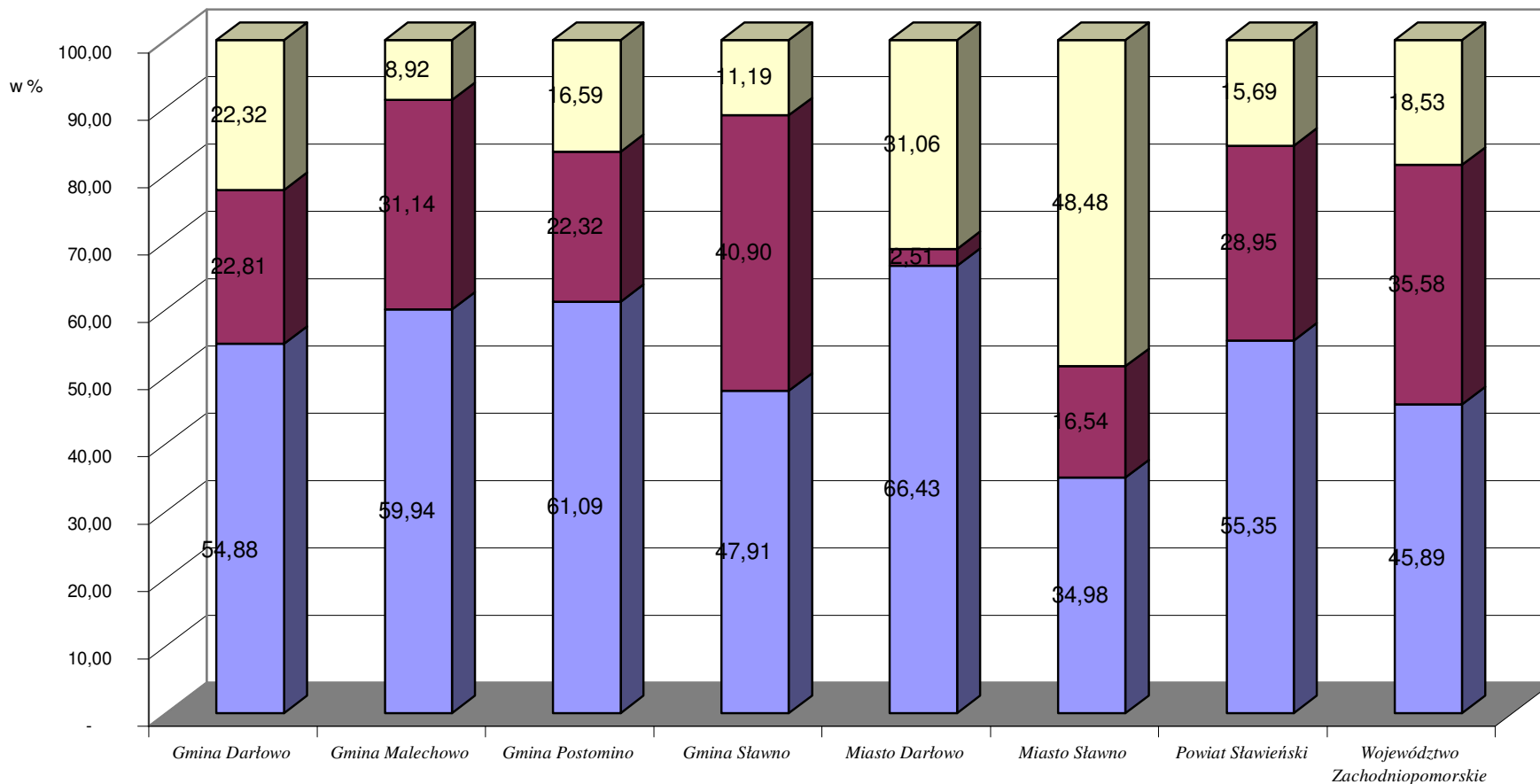
* - według stanu na 31.12.2003r.

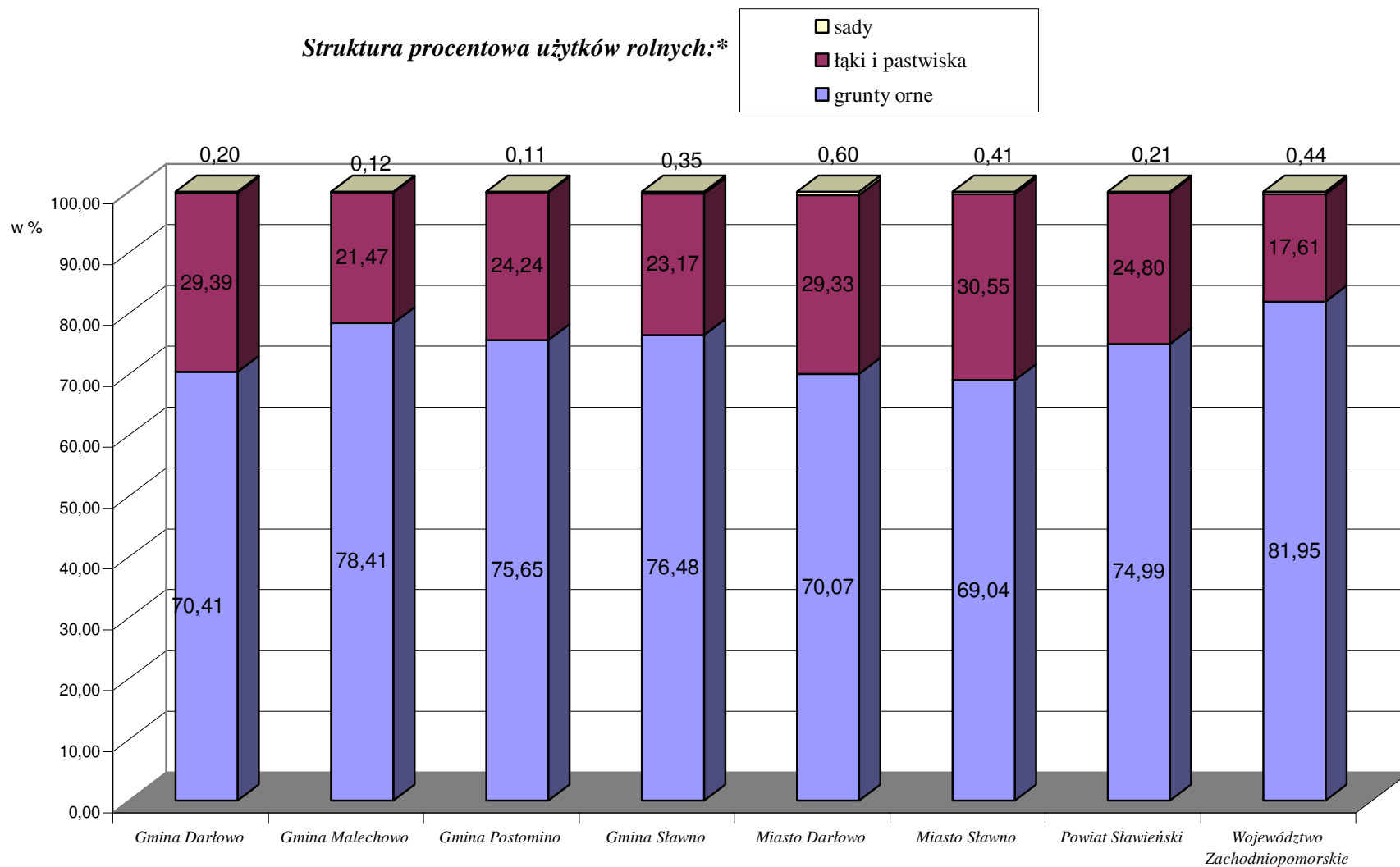
* - według stanu na 31.12.2003r.

*Struktura procentowa gruntów:**

- pozostałe grunty i nieużytki
- lasy i grunty leśne
- użytki rolne

*Struktura procentowa użytków rolnych:**

ANALIZA SWOT

**[OPRACOWANO NA PODSTAWIE ZAPISÓW
LIDERÓW LOKALNYCH PODCZAS DEBAT
STRATEGICZNYCH]**

Podczas pierwszej debaty strategicznej pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń. Przeprowadzono tzw. analizę SWOT. Analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed gminą. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony gminy i które należycie wykorzystane sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony gminy i które niewyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój gminy).

Podczas sesji, jej uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie na najważniejsze czynniki i ich uszeregowanie wg obszarów analizy. Przeprowadzone wśród uczestników debaty badania ankietowe dały możliwość poznania gminy poprzez pryzmat ich opinii, pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jej problemy. Ankietowani mieszkańcy odpowiadali na pytania, co – ich zdaniem – jest mocną stroną gminy, z jakimi gmina boryka się trudnościami i jak można je zwalczać, wykorzystując rysujące się szanse. Respondenci kwantyfikowali również podstawowe dziedziny życia społeczno – gospodarczego w rozbiciu na poszczególne cechy.

Wyniki ankiet były podstawą do przeprowadzenia analizy SWOT (mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń). Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się gmina, pozwala sformułować koncepcje rozwoju ekonomicznego.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego gminy. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób niemal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je zatem nazwać uniwersalnymi. Wiele zaś było tak szczegółowych, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego programu operacyjnego lub projektu.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach gminy i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach gminy ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego). Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu gminy i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Poszczególne elementy analizy SWOT zapisano w sposób hierarchiczny przyjmując, że o kolejności (ważności) zapisu decyduje ilość głosów oddanych na każdy z tych elementów przez uczestników debaty strategicznej pracujących w pięciu niezależnych grupach.

Tak przyjęte kryterium oceny oddaje rzeczywisty obraz negatywów i pozytywów wewnątrz, jak i na zewnątrz gminy zapisanych przez lokalnych liderów kreujących rozwój poszczególnych obszarów społeczno – gospodarczych.

POŁOŻENIE, ŚRODOWISKO NATURALNE, EKOLOGIA		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ walory turystyczne ⇒ dostęp do morza ⇒ położenie geograficzne ⇒ zróżnicowanie terenu ⇒ jeziora ⇒ plaże ⇒ specyficzny klimat ⇒ czyste i niezdegradowane środowisko ⇒ korzystne warunki do rozwoju turystyki ⇒ tereny leśne ⇒ wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ wykorzystanie naturalnych zbiorników wodnych ⇒ współpraca z innymi gminami w zakresie ekologii ⇒ realizacja programu ochrony środowiska naturalnego ⇒ zainteresowanie gości walorami turystyczno – przyrodniczymi
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ gospodarka odpadami ⇒ słabe wykorzystanie walorów krajobrazowych ⇒ „dzikie” wysypiska śmieci ⇒ wykorzystanie walorów turystycznych gminy ⇒ zaniedbane jeziora ⇒ brak kanalizacji w części gminy ⇒ zanieczyszczenie rzeki Wieprzy i Grobowa 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ degradacja środowiska naturalnego ⇒ zanieczyszczenie powietrza, wód ⇒ budowa zakładów produkcyjnych szkodliwych dla środowiska ⇒ składowiska śmieci pochodzących z zewnątrz gminy ⇒ dalsza degradacja środowiska naturalnego w wyniku działalności człowieka bez zabezpieczenia właściwych funkcji komunalnych

SPOŁECZNOŚĆ, POTENCJAŁ LUDZKI, EDUKACJA		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ potencjał ludzki ⇒ sieć szkół ⇒ sale środowiskowe ⇒ bezpieczeństwo ⇒ szkolnictwo ⇒ tania siła robocza ⇒ wysokie kwalifikacje kadry pedagogicznej 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ stworzenie nowych miejsc pracy w skali makro ⇒ zmniejszenie bezrobocia w skali makro ⇒ oświata ⇒ wyższe uczelnie w pobliżu gminy ⇒ tworzenie nowych miejsc pracy w skali makro ⇒ osłony społeczne ⇒ walka z bezrobociem
NEGATYWNE	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ pasywność społeczeństwa ⇒ kradzieże ⇒ brak miejsc pracy ⇒ niskie wykształcenie społeczności lokalnej ⇒ odpływ wykształconej młodzieży ⇒ opieka medyczna ⇒ wysokie bezrobocie ⇒ ubogie społeczeństwo ⇒ niż demograficzny 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ pogłębiająca się pauperyzacja społeczeństwa ⇒ słaby przyrost naturalny ⇒ starzenie się społeczeństwa ⇒ zamykanie szkół ⇒ migracja ludności do większych miast ⇒ niż demograficzny ⇒ opieka zdrowotna ⇒ zmniejszenie bezpieczeństwa obywateli ⇒ terroryzm ⇒ dalszy wzrost bezrobocia w skali makro ⇒ patologie społeczne wynikające z bezrobocia ⇒ rosnące ubóstwo w skali makro ⇒ brak środków na profilaktykę zdrowotną ⇒ konsumpcyjny tryb życia ⇒ korupcja ⇒ napływ złych wzorców ⇒ narkomania ⇒ globalizacja

WARUNKI SOCJALNO - BYTOWE		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
POZYTYWNE	MOCNE STRONY	SZANSE
	⇒ budownictwo indywidualne	⇒ rozwój budownictwa mieszkalnego ⇒ poprawa warunków życia mieszkańców ⇒ dofinansowanie opieki społecznej do zadań z zakresu opieki socjalnej
NEGATYWNE	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
	⇒ budownictwo komunalne ⇒ stan szkół i ich wyposażenie ⇒ zaplecze socjalne	⇒ pogarszające się warunki bytowe ludności w skali makro ⇒ powiększające się różnice w dochodach ludności ⇒ niekonsekwentna polityka państwa wobec terenów wiejskich

GOSPODARKA, ROLNICTWO			
		WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
		MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE		<ul style="list-style-type: none"> ⇒ sprzedaż działek ⇒ brak uciążliwego przemysłu ⇒ elektrownie wiatrowe ⇒ przetwórstwo ryb ⇒ rolnictwo ⇒ żyzne gleby ⇒ wolne obszary inwestycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ napływ kapitałów z zewnątrz dla rozwoju gospodarczego ⇒ wzrost inwestycji w skali makro ⇒ rozwój elektrowni wiatrowych w skali makro ⇒ rozwój dużych punktów handlowych ⇒ rozwój gospodarczy ⇒ port i łączność morska ⇒ rozwój rybołówstwa morskiego ⇒ zagospodarowanie terenów nadmorskich (dostęp do plaż) ⇒ zakłady przetwórstwa rolnego (miejsca pracy) ⇒ dofinansowanie rolnictwa przez U.E. ⇒ rozwój rolnictwa ekologicznego
	NEGATYWNE		<ul style="list-style-type: none"> ⇒ odłogowana ziemia ⇒ słaby rozwój rolnictwa ⇒ gospodarka rybacka ⇒ brak inicjatyw wśród rolników dotyczących przedsiębiorczości ⇒ likwidacja zakładów pracy ⇒ niska aktywność gospodarcza ludności ⇒ brak działań w kierunku stworzenia produktu rodzimego

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I INFORMACYJNA, KOMUNIKACJA		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ komunikacja ⇒ sieć drogowa 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ kanalizacja ⇒ gazyfikacja ⇒ rozwój komunikacji ⇒ obwodnica Darłowa ⇒ połączenia kolejowe ⇒ rozbudowa oczyszczalni miejskiej ⇒ techniki informatyczne ⇒ stworzenie systemu informacji inwestycyjnej ⇒ dobre połączenie komunikacyjne ⇒ poprawa jakości dróg
	<th>SŁABE STRONY</th> <th>ZAGROŻENIA</th>	SŁABE STRONY
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ infrastruktura techniczna i turystyczna ⇒ kanalizacja gminy i wsi ⇒ kanalizacja gminna ⇒ selektywna zbiórka odpadów stałych ⇒ oświetlenie uliczne ⇒ gazyfikacja ⇒ oczyszczalnia ścieków ⇒ łącza internetowe ⇒ jakość dróg gminnych ⇒ infrastruktura drogowa (stan techniczny) ⇒ małe środki finansowe na infrastrukturę drogową i okołodrogową ⇒ niski stopień dostępu do internetu 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ brak nakładów na drogi powiatowe, wojewódzkie i krajowe ⇒ brak współdziałania w realizacji przedsięwzięć np. drogowych, komunalnych z gminami ościennymi ⇒ wzmożony ruch samochodowy ⇒ brak środków na inwestycje ⇒ trudności w komunikacji ⇒ brak połączeń między miejscowościami ⇒ wzrost barier w dostępie do środków inwestycyjnych ⇒ upadek transportu publicznego

KULTURA, SPORT I TURYSTYKA		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ agroturystyka ⇒ zabytki ⇒ sport ⇒ baza turystyczna ⇒ rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ rozwój agroturystyki w skali makro ⇒ propagowanie ścieżek rowerowych ⇒ napływ turystów z zewnątrz ⇒ wzrost zapotrzebowania na tereny turystyczne ⇒ rozwój turystyki i usług w skali makro ⇒ rozwój kultury ⇒ zwiększenie zainteresowania turystyką w obszarach wiejskich ⇒ napływ turystów z U.E.
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ niewykorzystane walory turystyczne regionu ⇒ tereny rekreacyjne ⇒ obiekty sportowe ⇒ brak sali gimnastycznej ⇒ baza noclegowa dla turystów ⇒ infrastruktura turystyczna ⇒ kultura masowa ⇒ mały udział ludności w życiu kulturalnym 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ degradacja środowiska związana z działalnością człowieka ⇒ nie kultywowanie tradycji i zasobów kulturowych regionu

WARUNKI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ GOSPODARCZY, WSPÓŁPRACA		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ sprawne zarządzanie gminą 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ pozyskanie środków finansowych z zewnątrz ⇒ lepsza współpraca między gminami ⇒ tworzenie warunków dla pozyskania inwestorów ⇒ współpraca z instytucjami zagranicznymi ⇒ nawiązanie kontaktów z gminami zagranicznymi – wymiana doświadczeń ⇒ otwarcie się rynków zachodnich ⇒ współpraca międzynarodowa ⇒ obecność w Unii Europejskiej
NEGATYWNE	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ nieaktualny Plan Zagospodarowania Przestrzennego ⇒ brak wspierania przedsiębiorców ⇒ reklama poczyznań Urzędu Gminy ⇒ promocja gminy ⇒ budżet gminy ⇒ inwestycje komunalne ⇒ tempo przekształceń własnościowych ⇒ dochód gminy na mieszkańca ⇒ otoczenie biznesu ⇒ brak dobrych instytucji gospodarczych, społecznych ⇒ brak inwestorów z dużym kapitałem ⇒ brak dobrych liderów 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ zła polityka rządu w stosunku do JST ⇒ konkurencja z krajów U.E. ⇒ konkurencja gmin ościennych w staraniach o dotację itp. ⇒ niespójność ustaw ⇒ niestabilna polityka i sytuacja państwa ⇒ niestabilne prawo ⇒ trudności w pozyskiwaniu środków na rozwój gminy ⇒ zbyt duże obciążenie podatkowe ⇒ niedofinansowanie małych i średnich przedsiębiorstw ⇒ niedostosowanie do wymogów U.E. ⇒ zła sytuacja makroekonomiczna kraju związana z finansami publicznymi ⇒ korupcja ⇒ system finansowania samorządu

MISJA

[TREŚĆ MISJI WYPRACOWANA PODCZAS
DEBATY STRATEGICZNEJ]

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel gminy, jego „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do gminy, dla którego została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju gminy poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz gminy Darłowo w perspektywie 10 lat. Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów strategii. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych strategią.

Misja dla Gminy Darłowo wypracowana została wspólnie z uczestnikami debat. Jest opisem wizji gminy oraz głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne. W trakcie drugiej debaty strategicznej uczestnicy odpowiadali na pytania, w czym gmina chce być atrakcyjna, dla kogo chce być atrakcyjna i z czego wynika jej wyjątkowość (czym różni się od innych) oraz określali czynniki szczególnie atrakcyjne dla mieszkańców. W załączniku do niniejszego dokumentu przedstawione zostały wyniki prac (propozycje) na podstawie których wypracowana została misja.

Misja wyraźnie określa charakter gminy i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe gminy Darłowo, które wypracowano wspólnie na debacie, wzajemnie się uzupełniają. Wiele zadań realizacyjnych wskazanych w obszarze "gospodarka" powiązanych będzie zarówno z obszarem "infrastruktura" oraz dotyczącym samych mieszkańców.

W dalszej części strategii przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (ekologia, gospodarka, infrastruktura, przestrzeń, społeczność).

GMINA DARŁOWO

OBSZAR ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU W
CENTRUM POLSKIEGO PASA
NADMORSKIEGO.

GMINA O CHARAKTERZE ROLNICZYM
I TURYSTYCZNYM Z DOBRĄ
INFRASTRUKTURĄ SPRZYJAJĄCĄ
ROZWOJOWI MAŁEJ I ŚREDNIEJ
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

GMINA Z DOBRĄ OFERTĄ TURYSTYKI
POBYTOWEJ I WEEKENDOWEJ
SKIEROWANEJ DO MIESZKAŃCÓW
WIELKICH AGLOMERACJI OPARTA NA
WALORACH PRZYRODNICZYCH I
KRAJOBRAZOWYCH BEZPOŚREDNIEGO
OTOCZENIA LINII BRZEGOWEJ MORZA
BAŁTYCKIEGO, O OBSZARACH LEŚNYCH I
PEŁNEJ DOSTĘPNOŚCI DO TERENÓW
REKREACYJNYCH.

BEZPIECZNY SAMORZĄD ZAPEWNIAJĄCY
KOMFORT ŻYCIA I WYPOCZYNKU JEJ
MIESZKAŃCOM.

DIAGNOZA STANU

Diagnoza zawiera informacje o uwarunkowaniach gospodarczych, przestrzennych, ekologicznych i demograficznych, analizy społeczne i ekonomiczne, na podstawie których sformułowano wnioski będące punktem wyjścia do zdefiniowania głównych kierunków strategii stanowiących treść niniejszego dokumentu.

Wyszczególniono w niej najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania w procesie debat strategicznych.

Diagnoza Stanu jest syntezą wyników debat strategicznych, analizy porównawczej i Raportu o stanie gminy.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie ich cech w odniesieniu do gminy jako całości, jej zróżnicowań wewnętrznych oraz pozycji w województwie.

Poszczególnym wnioskom przyporządkowano znaczenie:

- wartość pozytywna dla rozwoju gminy,
- wartość obecnie o niewielkim znaczeniu dla rozwoju gminy,
- wartość negatywna dla rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Darłowo.

Ocenę potencjału wewnętrznego dokonano metodą analizy SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

PRZESTRZEŃ

WARTOŚĆ POZYTYWNA
rezerwaty przyrody
obszary chronionego krajobrazu
funkcje społeczno-gospodarcze w obszarach gospodarki popaństwowej
charakter rolniczy (obszary prorolnicze)
struktura użytków rolnych
obszary o walorach turystyczno krajobrazowych
obszary leśne
obszary przyjeziorne
obszary nadmorskie
plaże
obszary przyrzeczne
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
gęstość zaludnienia
struktura procentowa gruntów
stopień zalesienia
WARTOŚĆ NEGATYWNA
nierozwinięte obszary pod względem infrastruktury

OCHRONA ŚRODOWISKA (EKOLOGIA)

WARTOŚĆ POZYTYWNA
ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii
świadomość ekologiczna mieszkańców
tereny przyrodnicze – prawnie i zwyczajowo chronione
oczyszczanie ścieków
wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
sieć kanalizacyjna
czystość wód
ochrona powietrza
nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska
WARTOŚĆ NEGATYWNA
obszary o nieregulowanej gospodarce odpadami
melioracja
zasoby wody pitnej
niska emisja
oczyszczanie ścieków

SPOŁECZNOŚĆ

WARTOŚĆ POZYTYWNA
młoda społeczność
przyrost naturalny
oferta edukacyjna
stopień integracji społeczności lokalnej
wydatki na oświatę
organizacje pozarządowe
bezrobotni absolwenci
grupy wiekowe
saldo migracji
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
ludność w wieku poprodukcyjnym
działania w zakresie przekwalifikowania zawodowego
obszary depresji społecznej
nakłady na opiekę zdrowotną i społeczną
udział ludności z wyższym wykształceniem
WARTOŚĆ NEGATYWNA
śmiertelność niemowląt
stopa bezrobocia
śmiertelność
obciążenie społeczne
struktura ludności

INFRASTRUKTURA

WARTOŚĆ POZYTYWNA
stan techniczny sieci telefonii przewodowej
stan techniczny przesyłowych sieci energetycznych
sieć wodociągowa
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
rozwój sieci telefonii przewodowej
infrastruktura rekreacyjna
sieć gazownicza
sieć kanalizacyjna
infrastruktura sportowa
WARTOŚĆ NEGATYWNA
stan dróg
infrastruktura turystyczna
dostęp do Internetu

GOSPODARKA

WARTOŚĆ POZYTYWNA
wykształcenie się procesów rozwojowych w sektorze prywatnym
ilość podmiotów gospodarczych
prywatyzacja
dochód własny
wydatki na opiekę zdrowotną
liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych
wydatki ogółem na mieszkańca
dochód budżetów gmin na mieszkańca
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
niskie koszty pracy
przetwórstwo rolno-spożywcze
efektywność gospodarstw rolnych
samodzielność budżetu
dotacje celowe
liczba spółek z kapitałem zagranicznym
wydatki inwestycyjne
WARTOŚĆ NEGATYWNA
struktury wspierające rozwój małej i średniej przedsiębiorczości

P R I O R Y T E T Y

Cały obszar społeczno-gospodarczy podzielono na umowne **pięć obszarów: ekologię, gospodarkę, infrastrukturę, przestrzeń, społeczność.**

Dla każdego z tych obszarów wyznaczono trzy cele niezbędne, bez których dany obszar życia społeczno-gospodarczego nie ma możliwości dalszego rozwoju.

Jednocześnie wskazano na trzy cele pierwszorzędne, które powinny znacznie przyspieszać rozwój w danym obszarze.

Dodatkowo wskazano na cele drugorzędne, które wspierają rozwój, a czas ich realizacji jest zdeterminowany przez wielość środków budżetowych, wielkość dotacji i napływającego kapitału zewnętrznego i rosnącej siły inwestycyjnej lokalnych podmiotów gospodarczych.

Na podstawie takich zhierarchizowanych celów określono priorytety w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego.

E K O L O G I A

Priorytetem w obszarze ekologii są działania w kierunku przeciwdziałania degradacji środowiska naturalnego m.in. poprzez stworzenie kompleksowego systemu ochrony środowiska oraz zagospodarowanie nieczystości stałych i płynnych.

G O S P O D A R K A

Tworzenie warunków dla napływu kapitału zewnętrznego oraz do rozwoju istniejących firm jest priorytetem w obszarze gospodarki.

Działania te winny być wspierane stworzeniem sprawnego systemu pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.

I N F R A S T R U K T U R A

Infrastrukturalne priorytety mają na celu budowę sieci kanalizacyjnej wraz z systemem oczyszczania ścieków, budowę i modernizację ujęcia i sieci wodociągowej oraz budowę i modernizację dróg znajdujących się na terenie gminy.

P R Z E S T R Z E Ń

Priorytetem w obszarze przestrzeni są działania w kierunku przeciwdziałania skutkom marginalizacji obszarów popegeerowskich m.in. poprzez wykorzystanie walorów turystycznych gminy oraz rozbudowę infrastruktury technicznej obszarów turystycznych.

S P O Ł E C Z N O Ś Ć

Podjęcie działań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy jest priorytetem w obszarze społeczności.

Działania te winny być wspierane wzmacnianiem istniejących struktur oświaty oraz poprawą usług opieki zdrowotnej.

CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania gminy, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność gminy Darłowo koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- Ekologii
- Gospodarce
- Infrastrukturze
- Przestrzeni
- Społeczności

Tablica celów w poszczególnych obszarach (przestrzeń, gospodarka, ekologia, infrastruktura, społeczność) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele.

Priorytety - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe.

Cele pierwszorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru).

Cele drugorzędne to cele, które są ważne dla danego obszaru, ale czas i tempo realizacji tych celów zależy od uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych możliwości finansowania (cele rezerwowe).

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

EKOLOGIA								
Priorytety								
<i>Przeciwdziałać degradacji środowiska naturalnego.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku stworzenia kompleksowego systemu ochrony środowiska.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Monitoring systemów grzewczych w gospodarstwach domowych.	Kontrola zbiorników bezodpływowych.	Likwidacja dzikich wysypisk.	Ochrona powietrza.	Ochrona wód gruntowych i zbiorników wodnych.	Gospodarka odpadami w pasie nadmorskim.	Budowa oczyszczalni ścieków.	Sieć kanalizacyjna.	Segregacja odpadów wraz z utylizacją.
Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć warunki do rozwoju alternatywnych systemów wytwarzania energii.</i>			<i>Umożliwić rozwój przemysłu nieuciążliwego dla środowiska i zamierzeń o charakterze turystyczno – rekreacyjnym.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Energia wiatrowa.	Energia słoneczna.	Źródła geotermalne.	Obszary Chronionego Krajobrazu.	Parki przemysłowe poza strefami ochrony przyrody.	Aktualny Plan Zagospodarowania Przestrzennego.	„Zielone Szkoły” wspólnie z młodzieżą aglomeracji.	Edukacja ekologiczna na poziomie szkolnym.	Współpraca z WFOŚiGW* w zakresie kolportażu materiałów edukacyjnych.

* - WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

GOSPODARKA								
Priorytety								
<i>Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego.</i>			<i>Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.</i>			<i>Tworzyć warunki do rozwoju istniejących firm.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Lokalny system podatków.	Dobra infrastruktura drogowa.	Usługi okołobiznesowe.	Programy Operacyjne.	Plan Rozwoju Lokalnego.	Studia Wykonalności planowanych inwestycji.	Preferencyjne systemy podatków.	Doradztwo biznesowe na terenie gminy.	Partnerstwo Publiczno – Prywatne.
Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć system wspierania lokalnej przedsiębiorczości.</i>			<i>Stworzyć warunki dla rozwoju różnych form turystyki i rekreacji.</i>			<i>Podając działania w kierunku poprawy systemu melioracji gminy.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Szkolenie menedżerów.	Zwiększenie informacji i dostępności do środków U.E.	Monitoring inwestycji zewnętrznych.	Uzbrojone tereny pod inwestycje.	Jasno określona koncepcja rozwoju poszczególnych obszarów gminy.	Konkursy i przetargi na realizację gotowych projektów.	Konserwacja rowów melioracyjnych.	Budowa sieci kanałów melioracyjnych.	Monitoring poziomu wód gruntowych.
Cele drugorzędne								
<i>Tworzyć warunki dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego.</i>			<i>Stworzyć system współpracy z instytucjami pozarządowymi.</i>			<i>Działać na rzecz dostosowania struktur gminy do standardów U.E.</i>		

INFRASTRUKTURA

Priorytety								
<i>Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczania ścieków.</i>			<i>Budować i modernizować drogi.</i>			<i>Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Oczyszczalnie ścieków.	Kanalizacja miejscowości: Dąbki; Bobolin, Wiekowice, Ruskowo.	Kopań, Palczewice, Wicie, Gleźnowo.	Droga Palczewice – Kopań, Darłowo – Wiekowo.	Darłowo – Dobiesław, Krupy – Kowalewice.	Remont drogi z Wiekowic do Darłowa.	Modernizacja w miejscowościach Dąbki, Dobiesław.	Budowa: Kolonia, Jeżyczki, Zagórzyn, Sulmice, Porzecze, Rusko.	Wicie, Żukowo Morskie, Wiekowo.
Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć sprawny system segregacji i składowania odpadów.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zagospodarowania pasa nadmorskiego i obszarów przyjeziornych.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszkolnej infrastruktury sportowej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Selektywna zbiórka odpadów (szkło + plastik).	Utylizacja odpadów wielkogabarytowych.	Segregacja przydomowa.	Plaże strzeżone z rozwiniętą infrastrukturą usług.	Rozbudowa infrastruktury technicznej umożliwiającej rozwój obiektów turystycznych i rekreacyjnych.	Sieć kanalizacyjna w obszarach turystycznych jezior.	Sale gimnastyczne przy gimnazjach.	Budowa boisk sportowych.	Infrastruktura sportowa do lekkiej atletyki.
Cele drugorzędne								
<i>Stworzyć warunki do budowy sieci gazowniczej.</i>			<i>Poprawić oświetlenie obszarów zabudowanych.</i>			<i>Umożliwić rozwój budownictwa socjalnego.</i>		

PRZESTRZEŃ								
Priorytety								
<i>Przeciwdziałać skutkom marginalizacji obszarów popegeerowskich.</i>			<i>Wykorzystać walory turystyczne gminy.</i>			<i>Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Program Odnowy Wsi.	Rozbudowa infrastruktury techniczne.	Rozwój usług.	Promocja obszarów turystycznych.	Agroturystyka.	Infrastruktura turystyczna.	Kanalizacja terenów nadmorskich.	Nowe ujęcia wody.	Modernizacja dróg dojazdowych do obszarów turystycznych.
Cele pierwszorzędne								
<i>Rozwijać różne formy turystyki i agroturystyki poprzez wykorzystanie walorów krajobrazowych.</i>			<i>Tworzyć warunki do zalesienia nieużytków.</i>			<i>Przeciwdziałać patologiom społecznym.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Ścieżki rowerowe.	Ścieżki i trasy przyrodnicze.	Sporty wodne.	Identyfikacja nieużytków.	Wytyczenie gruntów niskiej klasy.	Współpraca z Nadleśnictwem.	Tereny Nadmorskie.	Obszary przy głównych ciągach komunikacyjnych.	Obszary zabudowy turystycznej.
Cele drugorzędne								
<i>Wykorzystać dla rozwoju gminy jej dobre położenie i dogodne połączenia komunikacyjne.</i>			<i>Stworzyć warunki do rozwoju różnych form rekreacji w oparciu o zasoby przyrodnicze.</i>			<i>Promować walory turystyczne, krajobrazowe i proinwestycyjne gminy.</i>		

SPOŁECZNOŚĆ								
Priorytety								
<i>Podejmować działania na rzecz wzmocnienia istniejących struktur oświaty.</i>			<i>Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy.</i>			<i>Stworzyć warunki do poprawy usług opieki zdrowotnej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Remonty istniejących szkół.	Rozbudowa placówek oświatowych o obiekty funkcjonalne.	Informacja (sieć szkolna).	Lokalny system podatków.	Infrastruktura techniczna i okołobiznesowa.	Doradztwo dla MSP* na szczeblu gminy.	Medycyna szkolna.	Badania profilaktyczne.	Zwiększanie standardu placówek lekarza rodzinnego.
Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć warunki do wychowania dzieci i młodzieży poprzez sport i rekreację.</i>			<i>Przeciwdziałać patologiom społecznym.</i>			<i>Tworzyć warunki dla sprawnego i efektywnego funkcjonowania organizacji społecznych.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Budowa boisk sportowych.	Hala sportowa	Stadion.	Świetlice socjoterapeutyczne.	Program Aktywizacji Społecznej.	Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi.	Czytelny system wspierania finansowego organizacji społecznych.	Szkolenie lokalnych liderów.	Partnerstwo gminne – organizacje w realizacji wspólnych przedsięwzięć.
Cele drugorzędne								
<i>Stworzyć warunki do rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego.</i>			<i>Przeciwdziałać marginalizacji młodych i wykształconych mieszkańców gminy.</i>			<i>Stworzyć warunki dla wzrostu aktywności społecznej mieszkańców gminy.</i>		

* - MSP – Małe i Średnie Przedsiębiorstwa

WYBRANY WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO- GOSPODARCZEGO

- PRIORYTETY
- CELE NIEZBĘDNE
- CELE PIERWSZORZĘDNE

(PO KOREKTACH EKSPERCKICH)

KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU

W poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego (gospodarka, przestrzeń, ekologia, infrastruktura, społeczność) wskazano 42 cele, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Darłowo.

Spośród wszystkich dotąd sformułowanych celów przy określaniu wariantu posłużono się czternastoma celami wybranymi jako najważniejsze bez względu na to, do jakiego wcześniej obszaru zostały zakwalifikowane.

Dwa najważniejsze z tych czternastu celów określono mianem **priorytetu** dla rozwoju społeczno - gospodarczego Gminy Darłowo. Cele te zostały zapisane na tle jednego z czterech kolorów, które określały charakter celu, tzn. jego wsparcie dla jednego z teoretycznie przyjętych wariantów rozwoju (*różowy - wariant prospołeczny, żółty - prokonkurencyjny, niebieski - proedukacyjny, zielony - proinnowacyjny*).

Cztery niższej rangi wybrane cele - to **cele pierwszorzędne**, dla których przewiduje się wydatkowanie 20 - 35 % **budżetu globalnego***

W przypadku priorytetów zakłada się przeznaczenie ponad 50 % środków na realizację tych celów.

Na pozostałe osiem **celów drugorzędne** przeznaczają się jedynie 10 - 15 % budżetu globalnego.

W ten sposób dokonano hierarchizacji celów i w przypadku Gminy Darłowo wybrano wariant o charakterze prospołeczno – prokonkurencyjnym, który zakłada z jednej strony podjęcie działań w kierunku budowy sieci kanalizacyjnej wraz z systemem oczyszczalni ścieków, z drugiej zaś budowę i modernizację dróg.

* przez pojęcie "budżet globalny" określa się wszystkie środki finansowe wpływające do gminy (budżet gminy, dotacje, subwencje, darowizny, kapitał prywatny), poprzez które realizuje się programy operacyjne i projekty wypełniające założenia strategii.

WYBRANY WARIANT ROZWOJU*

PRIORYTETY	Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczalni ścieków.		Budować i modernizować drogi.	
CELE PIERWSZORZĘDNE	Podjąć działania w kierunku wdrożenia nowoczesnych metod i technologii segregacji i składowania odpadów.	Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych.	Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe.	Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszkolonej infrastruktury sportowej.
CELE DRUGORZĘDNE	Tworzyć warunki dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego.		Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego.	
	Przeciwdziałać patologiom społecznym.		Przeciwdziałać migracji młodych i wykształconych mieszkańców gminy.	
	Podejmować działania na rzecz wzmacniania istniejących struktur oświaty.		Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych.	
Stworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy.			Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.	

* Wariant opracowany na podstawie propozycji grupy liderów lokalnych pn. „EKOLOGIA”

ANKIETY POGLĄDOWE

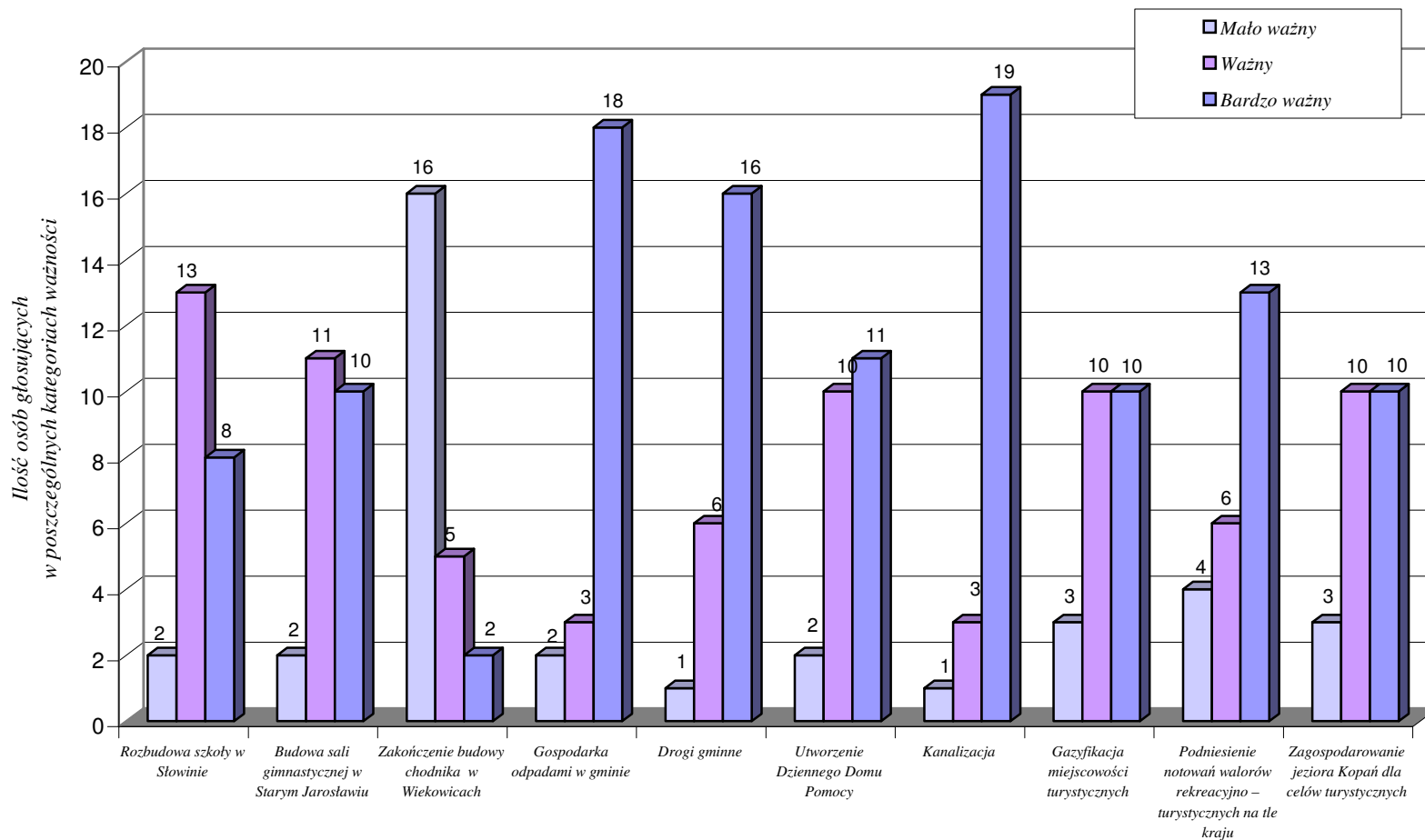
*Uczestnicy strategii w dniu 01.10.2004r. „na gorąco” formułowali problemy, które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane z końcem roku.
Zagadnienia problemowe ustalone wraz z uczestnikami debaty, ocenione w skali ważności problemu od 1 do 10 pkt
(termin realizacji – 31.12.2005r.)*

Lp.	Zagadnienia problemowe	Mało ważny				Ważny					Bardzo ważny			
		1	2	3	Su ma ¹	4	5	6	7	Su ma	8	9	10	Su ma
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Rozbudowa szkoły w Słownie	2	0	0	2	1	5	3	4	13	3	1	4	8
2	Budowa sali gimnastycznej w Starym Jarosławiu	0	1	1	2	2	6	1	2	11	4	2	4	10
3	Zakończenie budowy chodnika w Wiekowicach	6	7*	3	16	3	1	0	1	5	0	0	2	2
4	Gospodarka odpadami w gminie	1	0	1	2	0	1	1	1	3	2	2	14	18
5	Drogi gminne	0	1	0	1	0	1	2	3	6	0	3	13	16
6	Utworzenie Dziennego Domu Pomocy	0	0	2	2	0	3	1	6	10	3	2	6	11
7	Kanalizacja	1	0	0	1	0	2	1	0	3	2	1	16	19
8	Gazyfikacja miejscowości turystycznych	1	1	1	3	2	5	1	2	10	3	3	4	10
9	Podniesienie notowań walorów rekreacyjno – turystycznych na tle kraju	2	1	1	4	0	3	2	1	6	2	3	8	13
10	Zagospodarowanie jeziora Kopań dla celów turystycznych	1	1	1	3	1	5	1	3	10	6	2	2	10

1) suma wartości z kolumn 3, 4, 5

*ilość osób oddających głos na określoną punktację (w tym przypadku 7 osób dało po 2 punkty na problem nr 3).

**Hierarchizacja problemów rozwoju społeczno - gospodarczego
Gminy Darłowo**

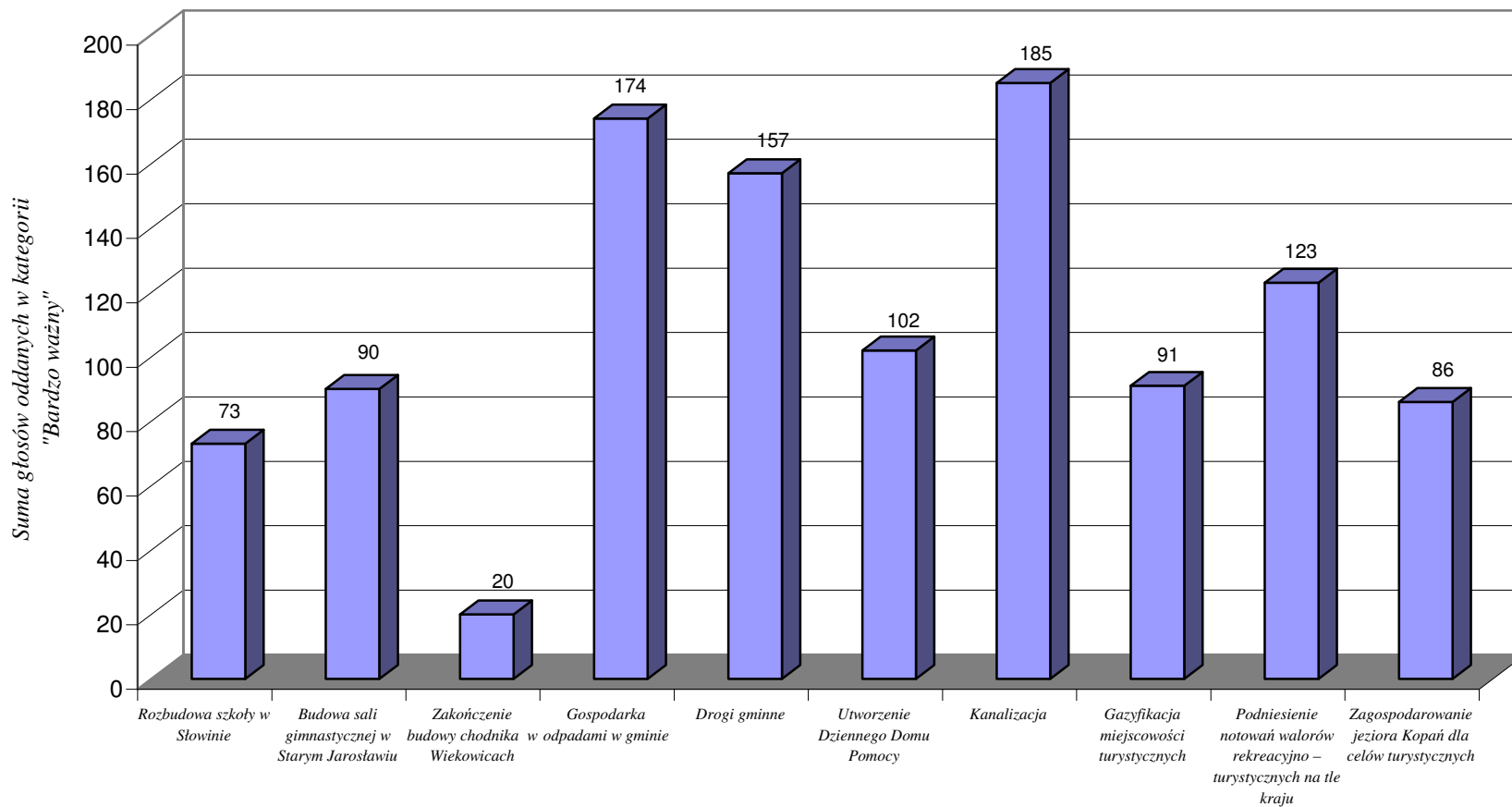

***Hierarchizacja problemów rozwoju społeczno – gospodarczego rozwoju Gminy Darłowo –
suma głosów oddanych w kategorii oceny „Bardzo ważny”***

Lp.	Zagadnienia problemowe	Bardzo ważny			
		8	9	10	Suma
1.	Rozbudowa szkoły w Słownie	3	1	4	73*
2.	Budowa sali gimnastycznej w Starym Jarosławiu	4	2	4	90
3.	Zakończenie budowy chodnika w Wiekowicach	0	0	2	20
4.	Gospodarka odpadami w gminie	2	2	14	174
5.	Drogi gminne	0	3	13	157
6.	Utworzenie Dziennego Domu Pomocy	3	2	6	102
7.	Kanalizacja	2	1	16	185
8.	Gazyfikacja miejscowości turystycznych	3	3	4	91
9.	Podniesienie notowań walorów rekreacyjno – turystycznych na tle kraju	2	3	8	123
10.	Zagospodarowanie jeziora Kopań dla celów turystycznych	6	2	2	86

* - suma iloczynów ilości punktów i liczby osób, np.: $8 \times 3 + 9 \times 1 + 10 \times 4 = 73$

**Hierarchizacja problemów rozwoju społeczno - gospodarczego
Gminy Darłowo**

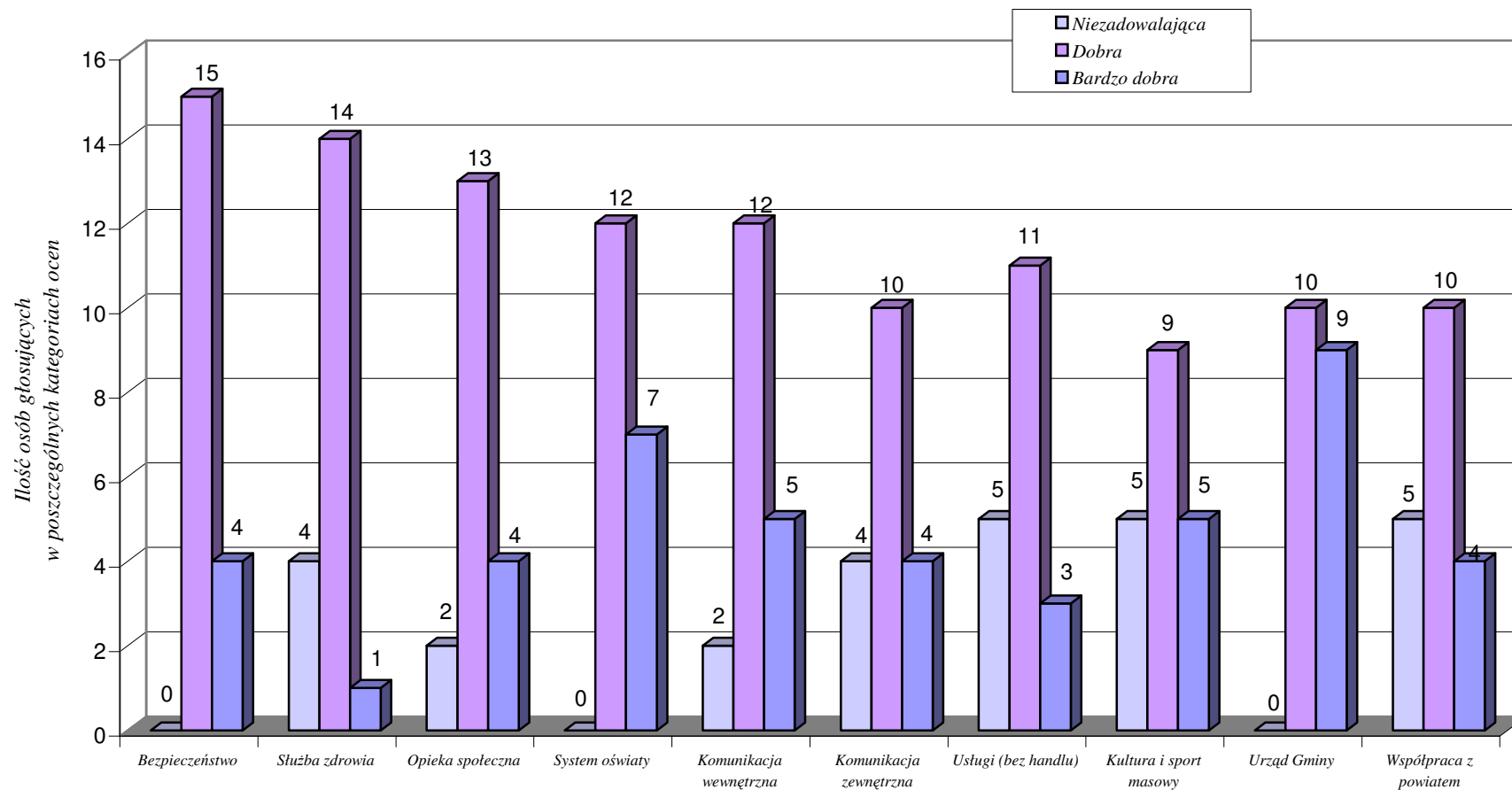
Uczestnicy w dniu 01.10.2004r. oceniali funkcjonowanie poszczególnych służb i jednostek administracji mających wpływ na rozwój Gminy Darłowo w skali od 1 do 10 pkt.

Lp.	Zagadnienia	Niezadowolająca				Dobra					Bardzo dobra			
		1	2	3	Su ma ¹	4	5	6	7	Su ma	8	9	10	Suma
1.	Bezpieczeństwo	0	0	0	0	1	9	2	3	15	3	0	1	4
2.	Służba zdrowia	2	0	2*	4	3	9	0	2	14	0	0	1	1
3.	Opieka społeczna	1	1	0	2	2	7	1	3	13	3	1	0	4
4.	System oświaty	0	0	0	0	1	4	1	6	12	3	1	3	7
5.	Komunikacja wewnętrzna	0	1	1	2	1	4	4	3	12	5	0	0	5
6.	Komunikacja zewnętrzna	2	0	2	4	1	5	1	3	10	3	1	1	4
7.	Usługi (bez handlu)	3	1	1	5	3	4	3	1	11	3	0	0	3
8.	Kultura i sport masowy	2	0	3	5	0	4	4	1	9	3	1	1	5
9.	Urząd Gminy	0	0	0	0	0	3	4	3	10	5	2	2	9
10.	Współpraca z powiatem	3	2	0	5	2	6	1	1	10	1	0	3	4

1) suma wartości z kolumn 3, 4, 5

*ilość osób oddających głos na określoną punktację (w tym przypadku 2 osoby dały po 2 punkty na problem nr 3).

*Ocena funkcjonowania służb i jednostek administracji mających wpływ na rozwój
Gminy Darłowo*

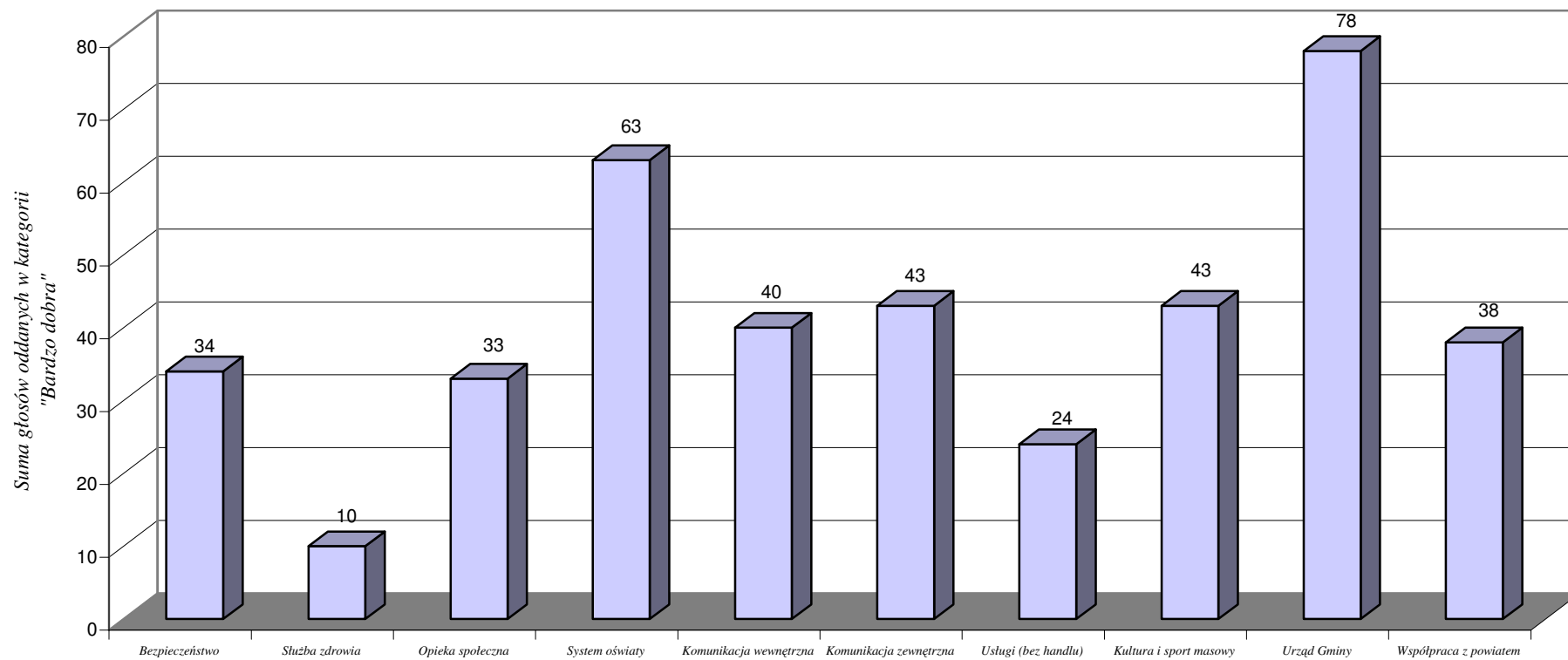

**Ocena funkcjonowania poszczególnych jednostek i służb Gminy Darłowo
suma głosów oddanych w kategorii oceny „Bardzo dobra”.**

Lp.	Zagadnienia	Bardzo dobra			Suma
		8	9	10	
1.	Bezpieczeństwo	3	0	1	34*
2.	Służba zdrowia	0	0	1	10
3.	Opieka społeczna	3	1	0	33
4.	System oświaty	3	1	3	63
5.	Komunikacja wewnętrzna	5	0	0	40
6.	Komunikacja zewnętrzna	3	1	1	43
7.	Usługi (bez handlu)	3	0	0	24
8.	Kultura i sport masowy	3	1	1	43
9.	Urząd Gminy	5	2	2	78
10.	Współpraca z powiatem	1	0	3	38

* - suma iloczynów ilości punktów i liczby osób, np.: $8 \times 3 + 9 \times 0 + 10 \times 1 = 34$

***Ocena funkcjonowania poszczególnych służb i jednostek administracji
mających wpływ na rozwój Gminy Darłowo***

W D R A Ż A N I E S T R A T E G I I

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedłożenie Raportu ze strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Radnym Rady Gminy.	Przewodniczący Rady Gminy	październik 2004
2. Zatwierdzenie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego na sesji Rady Gminy.	Rada Gminy	październik 2004
3. Przetłumaczenie strategii na język angielski.	Rada Gminy	grudzień 2004
4. Przesłanie uchwalonej strategii do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego.	Wójt	listopad 2004
5. Opracowanie strony WWW w Internecie z zamieszczeniem strategii w języku polskim i angielskim.	Wójt	Styczeń 2005
6. Opracowanie programów operacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie ze środków pomocowych.	Rada Gminy	grudzień 2004/styczeń 2005
7. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w programach operacyjnych.	Rada Gminy	2004 - 2014

M O N I T O R O W A N I E S T R A T E G I I		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Monitorowanie Strategii przez Przewodniczących Komisji Stałych	Rada Gminy	październik 2004
2. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w programach operacyjnych.	Rada Gminy	Co trzy miesiące począwszy od miesiąca stycznia 2005 roku na ręce Przewodniczącego Rady Gminy
3. Ocena realizacji strategii.	Rada Gminy	Sesja absolutoryjna każdego roku
4. Wprowadzanie korekt do Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego.*	Rada Gminy	Każdorazowo według potrzeb na wniosek poszczególnych komisji Rady Gminy lub Wójta
5. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej strategię dla oceny jej aktualności.	Rada Gminy	Raz na dwa lata

** - Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów strategia może zostać skorygowana w każdym z jej rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jedna z komisji Rady Gminy lub Wójt na ręce Przewodniczącego Rady Gminy. Wniosek taki Przewodniczący Rady Gminy poddaje procedurze zatwierdzania, jak w przypadku każdego projektu uchwały Rady Gminy.*

ZAŁĄCZNIKI

PRZEBIEG PRAC POSZCZEGÓLNYCH GRUP

W RAMACH DEBAT STRATEGICZNYCH

(BEZ KOREKT EKSPERCKICH)

**Podział na grupy w trakcie pierwszej debaty strategicznej
– 20.09.2004 r.***

Grupa I

Czach Kazimiera
Gondek Tomasz
Nakielska Karolina

Grupa II

Gajzler Małgorzata
Kisielewska Krystyna
Koralewska – Winiarek Elżbieta
Krakowiak Zofia
Szymczak Ewa
Żyluk Artur

Grupa III

Fraszko Jan
Hańczaryk Wanda
Kaleta Henryk
Koluch Arkadiusz
Lisek Jan
Solecka Jadwiga

Grupa IV

Głaza Marcei
Prus Tadeusz
Sobieraj Janusz
Szynkowska Anna
Szynkowski Antoni
Trusiuk Hilary

Grupa V

Gał Małgorzata
Grabińska Wiesława
Jacewicz Krystyna
Kozielec Alicja
Werner Mariola
Wolowska Barbara

*- liderzy grup zostali wyróżnieni pogrubioną czcionką

**Podział grup na obszary w trakcie pierwszej debaty strategicznej
– 20.09.2004r.***

EKOLOGIA

Fraszko Jan
Gondek Tomasz
Hańczaryk Wanda
Hilary Trusiuk
Nakielska Karolina

GOSPODARKA

Gajzler Małgorzata
Kisielewska Krystyna
Krakowiak Zofia
Małecki Jan
Prus Tadeusz
Solecka Jadwiga

INFRASTRUKTURA

Czach Kazimiera
Głaza Marcei
Kaleta Henryk
Lisek Jan
Sobieraj Janusz

PRZESTRZEŃ

Koluch Arkadiusz
Szymczak Ewa
Szykowska Anna

SPOŁECZNOŚĆ

Gał Małgorzata
Grabińska Wiesława
Jacewicz Krystyna
Koralewska – Winiarek Elżbieta
Kozielec Alicja
Werner Mariola
Wolowska Barbara

*- liderzy grup zostali wyróżnieni pogrubioną czcionką

**Podział na obszary w trakcie drugiej debaty strategicznej
– 01.10.2004r.***

EKOLOGIA

Bukowski Antoni
Gondek Tomasz
Nakielska Karolina

GOSPODARKA

Czach Kazimiera
Koralewska – Winiarek Elżbieta
Skoczylas Iwona
Szymacha Józef

INFRASTRUKTURA

Głaza Marcei
Kaleta Henryk
Lisek Jan
Prus Tadeusz
Trusiuk Hilary
Sobieraj Janusz

PRZESTRZEŃ

Kisielewska Krystyna
Murii Robert
Solecka Jadwiga
Szymczak Ewa

SPOŁECZNOŚĆ

Gał Małgorzata
Grabińska Wiesława
Jacewicz Krystyna
Kozielec Alicja
Werner Mariola
Wolowska Barbara

*- liderzy grup zostali wyróżnieni pogrubioną czcionką

**Cele odrzucone przez grupy w procesie hierarchizacji w obszarach
życia społeczno - gospodarczego
w trakcie pierwszej debaty strategicznej – 20.09.2004r.**

Grupa I

1. Geograficzne położenie gminy, morze, jeziora, rzeki.
2. Atrakcyjność turystyczna gminy.
3. Wejście do Unii Europejskiej, możliwość pozyskania środków z funduszy strukturalnych.
4. Bezrobocie, brak nowych miejsc pracy.
5. Zły stan dróg powiatowych, wojewódzkich.
6. Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna i techniczna (brak kanalizacji, oczyszczalni, słaba jakość dróg, oświetlenie uliczne).

Grupa II

1. Bezrobocie.
2. Zły stan dróg.
3. Nowe miejsca pracy.
4. Zanieczyszczenie środowiska.
5. Wójt Gminy.
6. Oświata.

Grupa III

Gazyfikacja.
Agroturystyka.
Walory turystyczne.
Bezrobocie.
Brak gazyfikacji.
Stan dróg.
Zanieczyszczenie środowiska.
Brak kanalizacji i oczyszczalni.

Cele z grup IV i V przyjęto.

**Cele odrzucone przez grupy w procesie hierarchizacji w obszarach
życia społeczno - gospodarczego
w trakcie pierwszej debaty strategicznej – 20.09.2004r.**

Grupa „Ekologia”

1. Wszystkie cele przyjęto

Grupa „Gospodarka”

1. Konkurencja gmin ościennych.
2. Rozwój gospodarczy.
3. Inwestycje.
4. Dotacje unijne.
5. Małe środki na inwestycje gminne.
6. Dużo odłogowanej ziemi.
7. Turyści.

Grupa „Infrastruktura”

1. Telefonizacja.
2. Budowa i modernizacja dróg gminnych.
3. Stan dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych.
4. Wodociągowanie gminy.

Grupa „Przestrzeń”

1. Sytuacja gospodarcza w kraju.
2. Położenie geograficzne.
3. Żyzne gleby.
4. Zróżnicowanie terenu – morze, jeziora, lasy, rzeki.

Grupa „Społeczność”

1. Patologie społeczne i przemoc.
2. Dostęp do oświaty – Koszalin, Słupsk.
3. Gospodarz gminy.
4. Sieć szkół.
5. Bezrobocie – pauperyzacja społeczeństwa.
6. Pasywne społeczeństwo, niski potencjał intelektualny mieszkańców.

Podział celów na obszary życia społeczno – gospodarczego w trakcie pierwszej debaty strategicznej – 28.09.2004r.

Grupa „EKOLOGIA”

1. Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych.
2. Podjąć działania w kierunku stworzenia kompleksowego systemu ochrony środowiska.
3. Przeciwdziałać degradacji środowiska naturalnego.
4. Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców.
5. Umożliwić rozwój przemysłu nieuciążliwego dla środowiska i zanieczyszczeń o charakterze turystyczno – rekreacyjnym.
6. Stworzyć warunki do rozwoju alternatywnych systemów wytwarzania energii.

Grupa „GOSPODARKA”

1. Stworzyć warunki dla rozwoju różnych form turystyki i rekreacji.
2. Stworzyć system wspierania lokalnej przedsiębiorczości.
3. Tworzyć warunki do rozwoju istniejących firm.
4. Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.
5. Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego.
6. Podjąć działania w kierunku poprawy systemów melioracyjnych gminy.
7. Stworzyć system współpracy z instytucjami pozarządowymi.
8. Tworzyć warunki dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego.
9. Działać na rzecz dostosowania struktur gminy do standardów U.E.

Grupa „INFRASTRUKTURA”

1. Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczania ścieków.
2. Umożliwić rozwój budownictwa socjalnego.
3. Poprawić oświetlenie obszarów zabudowanych.
4. Stworzyć warunki do budowy sieci gazowniczej.
5. Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszłolnej infrastruktury sportowej.
6. Podjąć działania w kierunku zagospodarowania pasa nadmorskiego i obszarów przyjeziornych.
7. Stworzyć sprawny system segregacji i składowania odpadów.
8. Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe.
9. Budować i modernizować drogi.

Grupa „PRZESTRZEŃ”

1. Rozwijać różne formy turystyki i agroturystyki poprzez wykorzystanie walorów krajobrazowych.
2. Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych.
3. Wykorzystać walory turystyczne gminy.
4. Przeciwdziałać skutkom marginalizacji obszarów popegeerowskich.
5. Stworzyć warunki do rozwoju różnych form rekreacji w oparciu o zasoby przyrodnicze.
6. Wykorzystać dla rozwoju gminy jej dobre położenie i dogodne połączenia komunikacyjne.
7. Przeciwdziałać patologiom społecznym.
8. Tworzyć warunki do zalesienia nieużytków.
9. Promować walory turystyczne, krajobrazowe i proinwestycyjne gminy.

Grupa „SPOŁECZNOŚĆ”

1. Stworzyć warunki do wychowania dzieci i młodzieży poprzez sport i rekreację.
2. Stworzyć warunki do poprawy usług opieki zdrowotnej.
3. Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy.
4. Podejmować działania na rzecz wzmocnienia istniejących struktur oświaty.
5. Przeciwdziałać patologiom społecznym.
6. Stworzyć warunki dla wzrostu aktywności społecznej mieszkańców gminy.
7. Przeciwdziałać migracji młodych i wykształconych mieszkańców gminy.
8. Stworzyć warunki do rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego.
9. Tworzyć warunki dla sprawnego i efektywnego funkcjonowania organizacji społecznych.

Cele podzielone przez uczestników na poszczególne warianty rozwoju w trakcie pierwszej sesji strategicznej –20.09.2004r.

Cele zapisane na kartkach różowych reprezentowały wariant prospołeczny.

Kartki żółte – wariant prokonkurencyjny

Niebieskie – wariant proedukacyjny

Zielone – wariant proinnowacyjny

Zadaniem poszczególnych grup było wybranie jednego lub dwóch celów, które tym samym stawały się priorytetem rozwoju społeczno – gospodarczego gminy.

Wybranemu priorytetowi podporządkowano poprzez kolejne wybory cele niezbędne dla realizacji wybranego priorytetu.

Dla realizacji celów niezbędnych koniecznym było wskazanie w każdej grupie celów drugorzędnych.

Dla podkreślenia wagi podziałów dokonywanych przez poszczególne grupy zaproponowano następujący podział środków finansowych w zależności od rangi celu:

Priorytety – powyżej 50 % środków przeznaczonych na ich realizację

Cele niezbędne – 20 - 35 % środków

Cele drugorzędne - 10 - 15 % środków

WARIANT PROEDUKACYJNY

1. Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców.

WARIANT PROINNOWACYJNY

1. Stworzyć warunki do rozwoju alternatywnych systemów wytwarzania energii.
2. Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.

WARIANT PROKONKURENCYJNY

3. Umożliwić rozwój przemysłu nieuciążliwego dla środowiska i zamierzeń o charakterze turystycznym – rekreacyjnym.
4. Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy.
5. Promować walory turystyczne, krajobrazowe i proinwestycyjne gminy.
6. Tworzyć warunki do zalesienia nieużytków.
7. Wykorzystać dla rozwoju gminy jej dobre położenie i dogodne połączenia komunikacyjne.
8. Stworzyć warunki do rozwoju różnych form rekreacji w oparciu o zasoby przyrodnicze.
9. Wykorzystać walory turystyczne.
10. Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych.
11. Rozwijać różne formy turystyki i agroturystyki poprzez wykorzystanie walorów krajobrazowych.
12. Budować i modernizować drogi.
13. Podjąć działania w kierunku zagospodarowania pasa nadmorskiego i obszarów przyjeziornych.
14. Stworzyć warunki do budowy sieci gazowniczej.
15. Poprawić oświetlenie obszarów zabudowanych.
16. Działać na rzecz dostosowania struktur gminy do standardów U.E.
17. Podjąć działania w kierunku poprawy systemów melioracyjnych gminy.
18. Tworzyć warunki dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego.
19. Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego.
20. Stworzyć warunki dla rozwoju różnych form turystyki i rekreacji.
21. Stworzyć warunki do rozwoju alternatywnych systemów wytwarzania energii.
22. Przeciwdziałać degradacji środowiska naturalnego.
23. Podjąć działania w kierunku stworzenia kompleksowego systemu ochrony środowiska.
24. Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych.
25. Stworzyć system wspierania lokalnej przedsiębiorczości.
26. Tworzyć warunki do rozwoju istniejących firm.

WARIANT PROSPOŁECZNY

1. Tworzyć warunki dla sprawnego i efektywnego funkcjonowania organizacji społecznych.
2. Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych.
3. Podjąć działania w kierunku stworzenia kompleksowego systemu ochrony środowiska.
4. Przeciwdziałać degradacji środowiska naturalnego.
5. Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.
6. Stworzyć system współpracy z instytucjami pozarządowymi.
7. Podjąć działania w kierunku poprawy systemów melioracyjnych gminy.
8. Umożliwić rozwój budownictwa socjalnego.
9. Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczalni ścieków.
10. Poprawić oświetlenie obszarów zabudowanych.
11. Stworzyć warunki do budowy sieci gazowniczej.
12. Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszkolonej infrastruktury sportowej.
13. Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowej.
14. Stworzyć sprawny system segregacji i składowania odpadów.
15. Stworzyć warunki do rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego.
16. Przeciwdziałać migracji młodych i wykształconych mieszkańców gminy.
17. Stworzyć warunki dla wzrostu aktywności społecznej mieszkańców gminy.
18. Przeciwdziałać patologiom społecznym.
19. Podejmować działania na rzecz wzmacniania istniejących struktur oświaty.
20. Budować i modernizować drogi.
21. Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych.
22. Przeciwdziałać skutkom marginalizacji obszarów popegeerowskich.
23. Przeciwdziałać patologiom społecznym.
24. Tworzyć warunki do zalesienia nieużytków.
25. Stworzyć warunki do wychowania dzieci i młodzieży poprzez sport i rekreację.
26. Stworzyć warunki do poprawy usług opieki zdrowotnej.

**Uczestnicy w trakcie drugiej debaty strategicznej, w dniu 01.10.2004r.,
odpowiedzieli na pytanie dotyczące kierunków rozwoju gminy w poszczególnych dziedzinach
życia gospodarczego.**

**Poniżej zostały zapisane w niezmienionej formie i treści odpowiedzi,
jakie podali uczestnicy debaty.**

*1. Wymień główne kierunki rozwoju w poszczególnych dziedzinach
życia społeczno - gospodarczego gminy Darłowo.*

KANALIZACJA

1. Miejscowości turystyczne, Dąbki, Bobolin, Wicie, Rusko.
2. Oczyszczalnia ścieków w miejscowościach: Kopań, Palczewice, Wicie, Gleźnowo.
3. Oczyszczalnia dla całej gminy.
4. Kanalizacja terenów nadmorskich oraz agroturystycznych.
5. Kanalizacja miejscowości Wicie, pas nadmorski gmina Darłowo.
6. Kanalizacja m. Kopań, Cisowo.
7. Kanalizacja pasa miejscowości nadmorskich.
8. Sieć w m. Gleźnowo.

WODOCIĄGI

1. Cała gmina.
2. Głównie Kolonia Jeżyczki.
3. Modernizacja ujęć wody w miejscowościach: Dąbki, Dobiesław.
4. Budowa sieci wodociągowej dla miejscowości: Kolonia Jeżyczki, Zagórzyn, Sulimice, Poprzecze.
5. Sieć wodociągowa w m. Porzeczce, Rusko.
6. Nowe ujęcia wody na terenach przymorskich.
7. Sieć wodociągowa w miejscowości Wicie, Żukowo Morskie.
8. Wodociąg w m. Wichowo.
9. Zakład użyteczności publicznej.
10. Modernizacja SUW w m. Dąbki.

DROGI I INFRASTRUKTURA OKOŁODROGOWA

1. Cała gmina.
2. Głównie drogi powiatowe.
3. Droga Darłowo – Karwice – modernizacja.
4. Budowa chodników i ścieżek pieszo – rowerowych.
5. Drogi powiatowe na terenie gminy.
6. Modernizacja drogi Koszalin – Bydgoszcz.
7. Modernizacja drogi Darłowo – Wiłkowo.
8. Droga łącząca Palczewice i Kopań, Darłowo – Wiekowo.
9. Modernizować drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie znajdujące się na terenie gminy.
10. Drogi Darłowo – Dobiesław; Krupy – Kowalewice.
11. Remont drogi nr 256 za torami w Wichowicach – przez Jeżyczki do Darłowa.
12. Droga Darłowo – Koszalin – Domasławie.

INFRASTRUKTURA SPORTOWA

1. Hala sportowa w miejscowości Dąbki.
2. Sala gimnastyczna w miejscowości Stary Jarosław, Dąbki.
3. Szkoła w miejscowości Dąbki.
4. Sala widowiskowo – sportowa w Dąbkach.
5. Budowa boisk sportowych.
6. Sale gimnastyczne przy szkołach.
7. Stadion i hala sportowa w Słowinie.
8. Sale gimnastyczne przy Gimnazjach.
9. Boisko w miejscowości Dobiesław.
10. Boisko w każdej wsi.
11. Budowa stadionu.
12. Budowa parku rozrywki.
13. Budowa boiska w Wiekowicach.
14. Kompleks boisk i stadion w miejscowości Dąbki.
15. Sala gimnastyczna pełnowymiarowa.

KULTURA

1. Miejscowości wczasowe i agroturystyczne Dąbki, Wicie, Bobolin, Cisowo.
2. Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Słowinie.
3. Poprawiać poziom nauczania.
4. Budowa sali widowiskowo – sportowej w Dąbkach, utrzymanie świetlic.
5. Rozwój świetlic socjoterapeutycznych.
6. Świetlice wiejskie.
7. Biblioteki wiejskie.
8. Gminny Dom Kultury.
9. Zespoły folklorystyczne.
10. Świetlice wiejskie.
11. Dokończyć remonty świetlic wiejskich w poszczególnych miejscowościach.
12. Gminny Dom Kultury.
13. Impreza wiodąca charakterystyczna dla regionu.
14. Skojarzenie medialne z gminą.
15. Świetlice we wszystkich wsiach dostępne dla młodzieży.
16. Imprezy masowe i festyny.
17. Imprezy sezonowe i reklamowe.
18. Infrastruktura kulturalna.

OŚWIATA

1. Remont Szkoły Podstawowej w Słowinie.
2. Utrzymanie sieci szkół.
3. Podwyższać kwalifikacje nauczycieli.
4. Rozbudowa Szkoły Podstawowej w m. Słowino.
5. Budowa sali gimnastycznej w Starym Jarosławiu.
6. Nie zmieniać sieci szkół.
7. Edukować dorosłych.
8. Pozostawić istniejącą sieć szkół.
9. Dostęp młodzieży do sal sportowych.
10. Rozbudowa szkoły w Dąbkach.
11. Szkolenia specjalistyczne, techniczne.
12. Zakup komputerów do szkół.

ALTERNATYWNE WARIANTY ROZWOJU SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO GMINY DARŁOWO

(BEZ KOREKT EKSPERCKICH)

Propozycje hierarchizacji celów

Grupa „GOSPODARKA” – (6/9)*

PRIORYTETY	Podjąć działania w kierunku stworzenia kompleksowego systemu ochrony środowiska.		Budować i modernizować drogi.	
CELE PIERWSZORZĘDNE	Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych.	Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczalni ścieków.	Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe.	Stworzyć sprawny system segregacji i składowania odpadów.
CELE DRUGORZĘDNE	Stworzyć warunki dla rozwoju różnych form turystyki i rekreacji.	Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego.		Podjąć działania w kierunku poprawy systemów melioracyjnych gminy.
	Podejmować działania na rzecz wzmocnienia istniejących struktur oświaty.	Przeciwdziałać patologiom społecznym.		Umożliwić rozwój budownictwa socjalnego.
	Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.		Stworzyć warunki do rozwoju alternatywnych systemów wytwarzania energii.	

* - pierwsza liczba oznacza ilość głosów oddanych na daną propozycję wariantu przez osoby nie pracujące nad jej formułowaniem. Druga liczba to ogólna ilość głosów oddanych na tę propozycję wariantu.

Grupa „EKOLOGIA” – (9/12)*
WYBRANY WARIANT ROZWOJU

PRIORYTETY	Stworzyć sprawny system segregacji i składowania odpadów.		Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.	
CELE PIERWSZORZĘDNE	Budować i modernizować drogi.	Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczalni ścieków.	Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy.	Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszkolnej infrastruktury sportowej.
CELE DRUGORZĘDNE	Tworzyć warunki dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego.		Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego.	
	Przeciwdziałać patologiom społecznym.	Przeciwdziałać migracji młodych i wykształconych mieszkańców gminy.		Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych.
	Podejmować działania na rzecz wzmacniania istniejących struktur oświaty.		Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych.	

* - pierwsza liczba oznacza ilość głosów oddanych na daną propozycję wariantu przez osoby nie pracujące nad jej formułowaniem. Druga liczba to ogólna ilość głosów oddanych na tę propozycję wariantu.

Grupa „INFRASTRUKTRA” – (2/5)*

PRIORYTETY	Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych.		Budować i modernizować drogi.	
CELE PIERWSZORZĘDNE	Podjąć działania w kierunku stworzenia kompleksowego systemu ochrony środowiska.	Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe.	Stworzyć system wspierania lokalnej przedsiębiorczości.	Stworzyć warunki do wychowania dzieci i młodzieży poprzez sport i rekreację.
CELE DRUGORZĘDNE	Umożliwić rozwój przemysłu nieuciążliwego dla środowiska i zamierzeń o charakterze turystyczno – rekreacyjnym.	Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy.		Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego.
	Stworzyć warunki do budowy sieci gazowniczej.	Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.		Przeciwdziałać migracji młodych i wykształconych mieszkańców gminy.
	Stworzyć warunki do rozwoju alternatywnych systemów wytwarzania energii.	Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców		

* - pierwsza liczba oznacza ilość głosów oddanych na daną propozycję wariantu przez osoby nie pracujące nad jej formułowaniem. Druga liczba to ogólna ilość głosów oddanych na tę propozycję wariantu.

Grupa „PRZESTRZEŃ” – (2/5)*

PRIORYTETY	Budować i modernizować drogi.		Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczalni ścieków.	
CELE PIERWSZORZĘDNE	Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy.	Poprawić oświetlenie obszarów zabudowanych.	Przeciwdziałać patologiom społecznym.	Stworzyć warunki do poprawy usług opieki zdrowotnej.
CELE DRUGORZĘDNE	Stworzyć warunki dla wzrostu aktywności społecznej mieszkańców gminy.		Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe.	
	Stworzyć warunki do budowy sieci gazowniczej.		Rozwijać różne formy turystyki i agroturystyki poprzez wykorzystanie walorów krajobrazowych.	
	Umożliwić rozwój budownictwa socjalnego.		Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców.	
Przeciwdziałać skutkom marginalizacji obszarów popegeerowskich.				
Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.				

* - pierwsza liczba oznacza ilość głosów oddanych na daną propozycję wariantu przez osoby nie pracujące nad jej formułowaniem. Druga liczba to ogólna ilość głosów oddanych na tę propozycję wariantu.

Grupa „SPOŁECZNOŚĆ” – (0/6)*

PRIORYTETY	Podejmować działania na rzecz wzmocnienia istniejących struktur oświaty.		Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.	
CELE PIERWSZORZĘDNE	Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych.	Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców.	Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszłokolnej infrastruktury sportowej.	Budować i modernizować drogi.
CELE DRUGORZĘDNE	Stworzyć system wspierania lokalnej przedsiębiorczości.	Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego.	Stworzyć warunki do budowy sieci gazowniczej.	
	Działać na rzecz dostosowania struktur gminy do standardów U.E.	Wykorzystać dla rozwoju gminy jej dobre położenie i dogodne połączenia komunikacyjne.	Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczalni ścieków.	
	Stworzyć warunki do rozwoju alternatywnych systemów wytwarzania energii.	Stworzyć warunki do poprawy usług opieki zdrowotnej.		

* - pierwsza liczba oznacza ilość głosów oddanych na daną propozycję wariantu przez osoby nie pracujące nad jej formułowaniem. Druga liczba to ogólna ilość głosów oddanych na tę propozycję wariantu.